Elinvoimakeskus

Lausunto
08.07.2026
Asiatunnus LOU/5185/2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV

LVV-U/23041/2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Lautamäen tuulivoima Oy, YVA-menettely, kalatalous, Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen kalatalousviranomainen toteaa, että Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa yhtäällä vähätellään hankkeen vaikutusalueen vesistöjä mutta toisaalla nostetaan esille sen kalataloudelliset arvot: selostuksen mukaan tuulivoima-alueella ei ole merkittäviä vesistöjä mutta hankkeen vaikutusalueella esiintyy kuitenkin merkittäviä kalataloudellisia arvoja. Kumpaankin hankevaihtoehtoon VE1 ja VE 2 sisältyy tuulivoimalaitoksia paitsi Peninluoman valuma-alueella myös sen läheisyydessä. Peninluoma on kalataloudellisesti erittäin merkittävä vesistö siinä esiintyvän – tiettävästi Teuvanjoen vesistön ainoan alkuperäisen jäljellä olevan – taimenkannan vuoksi. Taimenkannan paitsi kalataloudellinen myös luonnonsuojelullinen arvo on huomattavan suuri. Taimenta esiintyy vähäisissä määrin myös Peninluoman alapuolisessa Teuvanjoessa, ja koko vesistön kalataloudellinen merkitys kasvaa sen alaosalla kalojen nousuesteenä toimineen Lillmahlin padon avaamisen myötä. Peninluoman voidaan odottaa toimivan tulevaisuudessa meritaimenenkin poikastuotantoalueena. Peninluoman hyvän ekologisen tilan on kuitenkin arvioitu olevan vaarassa heikentyä.

Kalatalousviranomainen katsoi hankkeen YVA-ohjelmaa koskeneessa lausunnossaan, että ohjelmaan tuli sisältyä hankealueen kala- ja rapukannoille aiheutuvien haittojen arviointi. Ohjelmassa ei kuitenkaan selvitetty koekalastuksilla Peninluoman, Päkinluoman ja Lapinluoman kalastoa, joten etenkin taimenen esiintymisestä hankealueen puroissa ei ole kattavaa tietoa. Päkinluoman ja Lapinluoman kalastosta ei ole mitään tietoa koekalastusrekisterissä, Peninluomankin osaltakin ainoastaan Päkinluoman laskukohdan alapuoliselta osuudelta. Tulee huomioida, että taimen saattaa käyttää lisääntymisalueenaan hyvinkin vähävetisiä puroja, jotka ovat erityisen herkkiä valuma-alueen muokkaukselle, eikä PUROHELMI-hankkeen mallinnustulosten perusteella ole mahdollista luotettavasti arvioida taimenen esiintymistä puroissa: esimerkiksi läheisen Karijoen latvoilla PUROHELMI-aineiston perusteella vähäisen suojeluarvon uomaosuuksilla tehdyissä sähkökalastuksissa on saatu runsaastikin taimenia. Ohjelmaan olisi siten tullut sisältyä ainakin Päkinluomassa, Lapinluomassa ja Peninluoman yläosalla tehtävät standardinmukaiset sähkökoekalastukset.

Hankealueen herkkyys on määritelty kohtalaiseksi kummankin tuulivoima-aluevaihtoehdon ja sähkönsiirtoreitin SVE1 ja vähäiseksi sähkönsiirtoreitin SVE2 osalta. Kalatalousviranomainen katsoo, että vähintäänkin Peninluomassa esiintyvän erityisen arvokkaan taimenkannan ja heikentymisriskissä olevan hyvän ekologisen tilan vuoksi hankealueen herkkyys olisi tullut määrittää ainakin tuulivoima-aluevaihtoehtojen osalta suureksi.

Voimalaitosten sijoittaminen tulee tehdä siten, ettei hankealueen purojen tilan ja taimenen elinmahdollisuuksien kannalta tärkeitä kuormitusta pidättäviä, uomaa varjostavia ja ravintoa vesieliöstölle tarjoavia rantavyöhykkeitä ole tarpeen muokata. Kumpaankin tuulivoima-aluevaihtoehtoon sisältyy kaksi uutta teiden vesistöylitystä Peninluomalla ja yksi Lapinluomalla. Lisäksi kunnostettavien teiden vesistöylityksiä sisältyy yksi Lapinluomaan, kaksi Päkinluomaan ja vaihtoehdossa VE1 yksi Murronluomaan ja Korpiluomaan. Kaikki vesistöylitykset tulee toteuttaa siten, etteivät ne muodosta vaellusesteitä kaloille eikä muille vesieliöille, eikä rakentamisesta aiheudu haittaa varsinkaan taimenelle tärkeille elinympäristöille. Lisäksi mahdolliset olemassa olevat vaellusesteet tulee poistaa kunnostettavien vesistöylityksien osalta. Hankkeen rakentamisen sekä toiminnan aikainen ja jälkeinen vesistökuormitus tulee minimoida parhaan käytettävissä olevan tiedon ja menetelmien avulla sekä mineraali- että turvemailta. Tavanomaisen rakentamisesta aiheutuvan vesistökuormituksen lisäksi aiheutuu ennalta arvioiden erityinen riski vesien tilan heikentymiselle Päkinluoman valuma-alueen happamista sulfaattimaista (happo- ja metallikuormitus), teiden vesistöylityksistä (vesieliöiden vaellusmahdollisuudet ja elinympäristöjen muutokset), Peninluoman yläosan läheisyyteen sijoittuvasta voimalasta K14/K12 (kiintoainekuormitus) ja Lapinluoman läheisyyteen sijoittuvasta voimalasta K6 (kiintoainekuormitus ja rantavyöhykkeen muokkaus).

Lähinnä Päkinluoman läheisyyteen rakennettavien tuulivoimalaitosten alueella saattaa GTK:n happamat sulfaattimaat -aineiston perusteella esiintyä potentiaalisia happamia sulfaattimaita, joiden kuivattaminen saattaa aiheuttaa happo- ja metallikuormitusta Päkinluoman kautta myös Peninluoman alaosalle ja Teuvanjokeen. Selostuksessa ei annettu tietoa hankevaihtoehtoihin sisältyvien ojitusten määrästä. Hankkeesta tulee kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan tehdä ojitusilmoitus lupa- ja valvontavirastolle, missä arvioidaan ojitusten vesilain mukaisen luvan tarve.

Selostuksessa esitettyyn seurantaohjelmaehdotukseen ei sisälly kalataloudellista tarkkailua. Kalatalousviranomainen katsoo, että hankkeen vaikutuksia Peninluomassa ja mahdollisesti siihen laskevissa Päkinluomassa ja Lapinluomassa esiintyvään taimenkantaan tulisi tarkkailla standardinmukaisilla sähkökalastuksilla. Tarkkailu tulisi aloittaa ennen hankkeen käynnistymistä, ja sitä tulisi jatkaa kolmen vuoden välein kunnes mahdollisten haitallisten vaikutusten havaitaan päättyneen. Ennakkotarkkailun tarvetta kasvattaa se, ettei Peninluoman yläosan, Päkinluoman ja Lapinluoman kalastoa selvitetty arviointiohjelmassa.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt kalastusbiologi Mika Sivil ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta.

Elinvoimakeskus

Lausunto
08.07.2026
Asiatunnus LOU/5185/2026

Lounais-Suomen elinvoimakeskus

PL 20, 00072 Elinvoimakeskus
Puhelinvaihde 0295 036 100
kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi
www.elinvoimakeskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Tämä asiakirja LOU/5185/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LOU/5185/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sivil Mika 08.07.2026 15:58

Ratkaisija Koivurinta Mikko 08.07.2026 16:31

Lupa- ja valvontavirasto

1. Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö, 7.7.2026 / BX8355
2. LVV-U/23041/2026
3. Puolustusvoimien lausunto YVA-ohjelmasta, 7.6.2024 / BU11905

LAUTAMÄEN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS, TEUVA, KARIJOKI, KRISTIINANKAUPUNKI

Lupa- ja valvontavirasto on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Teuvan, Karijoen ja Kristiinankaupungin alueille sijoittuvan Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (2. viite).

Hankkeen YVA-menettelyssä käsitellään VE1 ja VE2 hankevaihtoehtoja. Hankevaihtoehto VE1 sisältää 36 tuulivoimalaa, hankevaihtoehto VE2 23 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä ja yksittäisen voimalan teho on 7-10 MW. Hankkeen suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat Teuvan ja Karijoen kuntien alueille.

Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa SVE1 sähkönsiirto liitetään Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Åbackan sähköasemalle Kristiinankaupunkiin 400 kV suurjännitejohdolla, jonka pituus on noin 9,7 kilometriä. Vaihtoehdossa SVE2 sähkönsiirto toteutetaan liittämällä Fingrid Oyj:n Kärppiön sähköasemalle Teuvalle 400 kV suurjännitejohdolla, jonka pituus on noin 9,9 kilometriä. Molemmissa vaihtoehdoissa reitti kulkee Fingrid Oyj:n nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV ja 110 kV johtokäytävän vieressä.

Puolustusvoimien lausunto YVA-selostuksesta

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. YVA-selostuksen lukujen 5 (Hankkeen toteuttamisen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja muut menettelyt), 26.1 (Nykytila) ja 27.3.1 (Tuulivoima-alue) mukaan hankkeen toteuttamiselle on saatu Puolustusvoimilta puoltava lausunto 24.4.2026.

Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista, jos kaavoitettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyyslausunnon mukaisista tiedoista. Ajanta-

saisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunto tulee saada ennen rakentamisluvan perusteena käytettävän (Alueidenkäyttölaki 77 a §) kaavan hyväksymistä.

Yhteystiedot

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Etelä-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan alueilla. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Rykmentin komentaja
Kommodori Mika Salin

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri Maiju Kiviluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

ILMATIETEEN LAITOS

LAUSUNTO

25.08.2026 462/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 07.07.2026, LVV-U/23041/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki, Kristiinankaupunki, ympäristövaikutusten arviointiselostus

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle Lautamäkeen. Suunniteltu tuulipuisto sijoittuu noin 2,8 km Teuvan keskustasta etelään/lounaaseen ja 3 km Karijoen keskustasta pohjoiseen/luoteeseen. Hankkeessa suunnitellaan enintään 36 tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 320 metriä ja alueen pinta-ala on noin 5 600 hehtaaria. Tuulivoimaloiden yksikköteho hankkeessa on 7–10 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 360 MW.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten aiemmassa lausunnossa (317/03.00.02/2024) Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Huomiona, että alueella on runsaasti tuulivoimaa ja ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkamittauksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun. Ilmatieteen laitos on huolissaan säätutkamittausten laadusta tulevaisuudessa ja keskustelee tällä hetkellä kompensaatiomittausten vaatimisesta tämäntyyppisille alueille. Tästä ei ole vielä konkreettista ehdotusta, mutta mikäli tähän päädytään, Ilmatieteen laitos haluaa jo nyt ilmaista mahdollisen vaateensa kompensaatiomittauksista.

Helsingissä 25.08.2026

Tiina Ylläsjärvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO

Lausunto

ÖFPL/115/03.08.06/2024

26.08.2026

kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö, LVV-U/23041/2026

Lausunto Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Yleistä

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle. Hankealue sijaitsee Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lähellä Pohjanmaan maakunnan rajaa. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehto SVE1 ulottuu Kristiinankaupungin alueelle Pohjanmaan maakuntaan.

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia tuulivoimapuiston toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Alueelle rakennetaan 36 tuulivoimalaa.
- VE2: Alueelle rakennetaan 23 tuulivoimalaa.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 320 metriä.

Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron vaihtoehdot ovat:

- SVE1: Tuulivoima-alueelta rakennetaan noin 9,7 kilometrin pituinen 400 kV:n voimajohto etelään Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Åbackin sähköasemalle Kristiinankaupunkiin. Reitti sijoittuu Fingridin nykyisen Kristinestad–Kärppiö 400 kV:n ja 110 kV:n voimajohtokäytävän viereen.
- SVE2: Tuulivoima-alueelta rakennetaan noin 9,9 kilometrin pituinen 400 kV:n voimajohto pohjoiseen Fingrid Oyj:n Kärppiön sähköasemalle Teuvalle. Myös tämä reitti sijoittuu nykyisen Kristinestad–Kärppiö-voimajohtokäytävän viereen.

Lausunto

Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Pohjanmaan liiton näkökulmasta hankkeen keskeisimmät vaikutukset liittyvät sähkönsiirtovaihtoehtoon SVE1 sekä muihin maakuntarajan ylittäviin vaikutuksiin.

Pohjanmaan maakuntakaava 2050 tuli voimaan 2.7.2025 alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti. YVA-selostuksessa on huomioitu sähkönsiirtoreitille SVE1 ja sen läheisyyteen sijoittuvat Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 merkinnät ja suunnittelumääräykset. Maakuntakaavan

Undertecknad elektroniskt/Allekirjoitettu sähköisesti
Holm Ann, Regionplaneringsdirektör/Aluesuunnittelujohtaja 26.08.2026

yleisiä suunnittelumääräyksiä ja -suosituksia ei kuitenkaan ole käsitelty tarkemmin. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon hankkeen kannalta merkitykselliset yleiset suunnittelumääräykset ja -suositukset, mukaan lukien energiantuotantoa, -siirtoa ja -varastointia koskeva yleinen suunnittelumääräys ja -suositus. Yleisen suunnittelusuosituksen mukaan voimansiirtojohdot tulee ensisijaisesti keskittää yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Maakaapeleiden käyttöä suositellaan, kun se on mahdollista.

Vaihtoehdon VE1 mukainen tuulivoima-alue on huomattavasti laajempi kuin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 osoitettu Perkiönmäen tuulivoimaloiden alue, kun taas VE2 sijoittuu kokonaisuudessaan kyseiselle alueelle. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, etteivät maakuntakaavan keskeiset ratkaisut tai tavoitteet vaarannu.

Pohjanmaan liitto katsoo, että YVA-selostus on kokonaisuutena laaja ja että ympäristön nykytila sekä hankkeen alueelliset merkittävät vaikutukset on pääosin tunnistettu riittävästi. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon YVA-selostuksessa tunnistetut vaikutukset ja esitetyt haittojen ehkäisemis- ja lieventämiskeinot. Erityistä huomiota tulee kiinnittää sähkönsiirron yhteensovittamiseen muiden lähialueen energia- ja sähkönsiirtohankkeiden kanssa.

Pohjanmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Ann Holm
aluesuunnittelujohtaja

Marika Häggblom
aluesuunnittelija

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto
PB 174 • PL 174
65101 Vasa • Vaasa

Sandögatan 6 B • Hietasaarenkatu 6 B
65100 Vasa • Vaasa

info@obotnia.fi • www.obotnia.fi
FO-0970063-6 • Y-0970063-6

Undertecknad elektroniskt/Allekirjoitettu sähköisesti
Holm Ann, Regionplaneringsdirektör/Aluesuunnittelujohtaja 26.08.2026

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	03.09.2026 08:34:41 UTC+03:00

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS

3.9.2026

MH 428/2024

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite:

Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostus (LVV-U/23041/2026), Metsähallituksen lausunto

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on kuuluttanut Teuvan ja Karijoen kuntien alueelle sijoittuvan Lautamäen Tuulivoima Oy:n tuulivoimahankkeen ja sen sähkönsiirron ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus) nähtäville ja pyytää asiasta Metsähallituksen lausuntoa. Hankealueen laajuus on noin 5612 hehtaaria. Selostuksessa tarkastellaan kahta toteuttamisvaihtoehtoa, joista laajemmassa (VE1) Lautamäen alueelle rakennetaan 36 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Tuulipuistoalueen yhteisteho on maksimissaan 360 MW. Suppeammassa vaihtoehdossa (VE2) rakennetaan 23 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Tuulipuistoalueen yhteisteho on maksimissaan 230 MW. Tuulivoima-alue suunnitellaan liitettäväksi valtakunnan verkkoon uudella 9,7 kilometrin (SVE1) tai 9,9 kilometrin (SVE2) pituisella 400 kV voimajohdolla. Toinen sähkönsiirtoreittivaihtoehto (SVE1) kulkee etelään Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Åbackin sähköasemalle ja toinen (SVE2) kulkee pohjoiseen Fingrid Oyj:n Kärppiön sähköaseman verkkoliityntäpisteelle.

Hankealueella on Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseeseen kuuluvia alueita, jotka on varattu luonnonsuojelutarkoitukseen. Myös hankkeen vaikutusalueella on muita luonnonsuojeluun varattuja alueita. Metsähallitus lausuu YVA-selostuksesta valtion luonnonsuojelualueiden hoidosta ja hallinnasta vastaavana viranomaisena.

YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (5.6.2024) Metsähallitus katsoi, että Lutakkonevan Natura-alueen (FI0800014, SAC) vuoksi on ollut tarpeellista laatia selvitys Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta. Erityisesti maakuntakaavan mukaista aluerajausta laajemman tuulivoimapuiston toteutusvaihdon (VE1) osalta Metsähallituksen piti tärkeänä läheisten muiden hankkeiden yhteisvaikutuksen arvioimista. Liiteaineistoon kuuluvan Natura-selvityksen (liite 10) perusteella voidaan todeta, että kumpikaan hankevaihtoehto ei aiheuta Lutakkonevan Natura-alueen suojeluperusteisiin merkittävää vaikutusta. Näin ollen hankkeelle ei ole nähty tarpeelliseksi tehdä varsinaista, luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-arviointia.

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Linnustoselvityksiä voidaan pitää vuosien 2024-2025 täydentävien maastohavainnointien jälkeen hankealueen osalta jokseenkin riittävinä. Niihin edelleen jäävät epävarmuudet on tunnistettu realistisesti. Etenkin ravintotilanteen mukaan suuresti vaihtelevat pöllöjen pesimäolot heikentävät yhden vuoden (2023) havaintojen ja johtopäätösten painoarvoa.

Hankealueen METSO-kohteet (kiinteistöt 218-403-2-131 (Välimetsä) ja 218-403-2-125 (Perämetsä) sijaitsevat Suupohjan metsät– nimisellä FINIBA-alueella. METSO-ohjelman yleisenä tavoitteena on metsäluontotyyppien ja -lajiston suojelu. Arviointiselostuksessa toiminnan aikainen haitallinen vaikutus METSO-kohteisiin arvioidaan vähäiseksi (s. 316): ”…voimaloiden toiminta tai ihmistoiminta eivät aiheuta vaikutuksia luontotyyppeihin tai kasvillisuuteen”. Metsähallitus pitää johtopäätöstä sinänsä oikeana, mutta linnuston ja ekologisten yhteyksien kannalta vaikutus on jätetty arvioimatta. Osalle metsälajistoa, esimerkiksi liito-oravalle tai kanahaukalle, alueet eivät todennäköisesti ole kelvollisia tuulivoimaloiden rakentamisen jälkeen. Alue muuttuu metsäisyydeltään liian pirstaleiseksi, erityisesti VE1:ssa. Luontotyyppeihin vaikutukset ovat lievempiä, ja niitä voidaan edelleen lieventää siirtämällä voimalapaikkaa K1 kauemmas METSO-alueesta. Tällöin voimalan vaatimalle pystytysalueelle voidaan järjestää helpommin tilaa. Toinen lieventävä toimenpide on tarvittava tielinjan leventäminen poispäin METSO-alueen rajalta.

Kielteiset vaikutukset FINIBA-alueen pesimälinnustoon arvioidaan suppeammassa VE2:ssakin kohtalaisen suuriksi. Samankaltaiset vaikutukset syntyvät FINIBA-alueella sijaitsevien METSO-kohteiden välittömiin ekologisiin yhteyksiin, joten METSO-alueiden linnustoarvoihin kohdistuvaa kielteistä vaikutusta on asianmukaista analysoida tarkemmin.

Vaikutusalueella, hieman yli kilometrin päässä lähimmistä voimalapaikoista sijaitseva Suksenjärvi on HELMI-lintuvesikohde, joka on osittain hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoitukseen. Arviointiselostuksen mukaan siihen kohdistuvat vaikutukset ovat lieviä ja syntyvät lähinnä rakennusvaiheessa melu- ja pölyvaikutuksina. Toisaalta päiväpetolintutarkkailua lukuun ottamatta Suksenjärven linnustoa ei selvitetty, eikä sen herkkyyttä vaikutuksille ole arvioitu. Arvioimatta on jäänyt esimerkiksi voimala-alueen aiheuttama estevaikutus, joka voi muuttaa kurkien ja hanhien muuttoreittejä, sekä ruokailualueiden välisiä lentoreittejä. Suksenjärvi on myös linturetkikohde, jonka virkistyskäyttöarvo on vahvasti riippuvainen muutto- ja pesimäaikaisesta linnustosta. Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan Suksenjärven virkistyskäytön säilyminen ja kehittäminen tulee turvata. Tämä näkökulma on jäänyt selostuksessa vähäiselle huomiolle.

Suksenjärven sekä Lutakkonevan Natura-alueen linnustoon kohdistuu mahdollisesti yhteisvaikutuksia Kankalonselän tuulivoimahankkeen kanssa. Vaikutukset voivat kohdistua suurikokoisten lintujen muuttoreitteihin estevaikutuksen ja välttelyn seurauksena. Tätä ei selostuksessa ole arvioitu täsmällisesti.

Arviointiselostuksessa todetaan, että hankealueella ei ole merkittäviä ekologisia yhteyksiä. Olettamus perustuu maakuntakaavaan, jossa tällaisia yhteyksiä ei ole osoitettu. Metsähallitus katsoo, että vaikutuksia ekologisiin yhteyksiin tulisi tarkastella yksittäisten lajien, kuten liito-oravan näkökulmasta, mutta myös luontokohteiden kytkeytyneisyyden näkökulmasta. Sivulla 340 todetaan, että tuulivoimalat eivät muodosta pysyviä esteitä eläinten liikkumiselle. Metsähallitus toteaa, että jonkinasteinen estevaikutus muodostuu niille lajeille, jotka välttelevät tuulivoimaloita. Myös sähkönsiirtolinjat (s. 343) ovat selkeästi este liito-oravalle. Molemmat siirtolinjavaihtoehdot katkaisevat yhteydet rakennepiirteiden puolesta sopiviin elinympäristölaikkuihin, SVE1:n ollessa vaikutukseltaan kenties hieman suurempi karttatarkastelun perusteella. Lievennyskeinoja tälle vaikutukselle ei ole esitetty.

Edellä mainitut puutteet huomioiden Metsähallitus katsoo, että YVA-selostus on laadittu muilta osin asianmukaisesti, ja päähuomio on kohdennettu todennäköisesti merkittävimpiin vaikutuksiin.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Matti Hovi.

Mikael Nordström

asiointijohtaja

Liitteet

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 7.7.2026 (LVV-U/23041/2026)

Lausunto Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle Lautamäkeen. Suunniteltu tuulipuisto sijoittuu noin 2,8 km Teuvan keskustasta etelään/lounaaseen ja 3 km Karijoen keskustasta pohjoiseen/luoteeseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on tarkasteltu tuulivoima-aluetta sekä mahdollisia sähkönsiirtoreittejä. Tuulivoima-alueen osalta on tarkasteltu vaihtoehtoja VE0, VE1 ja VE2. Vaihtoehdossa VE1 tuulivoima-alueen pinta-ala on 5612 ha ja alueelle rakennetaan 36 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoima-alueen kokonaisteho on maksimissaan 360 MW. Vaihtoehdossa VE2 tuulivoima-alueen pinta-ala on 1961 ha ja alueelle rakennetaan 23 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa, jolloin tuulivoima-alueen maksimiteho on 230 MW. Vaihtoehtona VE0 on tarkasteltu hankkeen toteuttamatta jättämistä.

Hankkeen sähköntuotannon kytkemiseksi valtakunnanverkkoon on tutkittu kahta vaihtoehtoa (SVE1 ja SVE2), joista toinen suuntautuu etelään ja toinen pohjoiseen. Vaihtoehdossa SVE1 noin 9,7 kilometrin voimajohto (400 kV) tuulivoima-alueelta etelään kulkisi Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Åbackin sähköasemalle. Toisena vaihtoehtona (SVE2) tarkastellaan voimajohtoreittiä (400 kV) tuulivoima-alueelta noin 9,9 kilometriä pohjoiseen sijaitsevalle Fingrid Oyj:n Kärppiön sähköasemalle. Suunnitellut voimajohtoreitit sijoittuvat Fingridin nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV ja 110 kV johtokäytävän viereen.

Seututie 687 (Karijoentie) sijoittuu hankealueelle. Yhdystie 17092 (Joentaustantie) on hankealueen länsipuolella noin kilometrin päässä. Yhdystie 17079 (Luovantie) on hankealueen itäpuolella noin kahden kilometrin päässä. Yhdystie 6633 (Kirkkotie) on hankealueen lounaispuolella noin kolmen kilometrin päässä. Kantatie 67 (Kaskistentie) on hankealueen pohjoispuolella noin neljän kilometrin päässä. Teuva-Kaskinen-rata on hankealueen pohjoispuolella noin kolmen kilometrin päässä. Tuulivoima-alueen

läheisyydessä seututiellä 687 rata risteää seututien kanssa tasossa Auralan tasoristeyksessä. SVE1 risteää yhdystien 6633 kanssa. SVE2 risteää yhdystien 17092, Teuva-Kaskinen-radan, kantatien 67 ja yhdystien 57014 kanssa.

Suurin osuus tuulivoima-alueen rakentamisen liikennetuotoksesta syntyy tuulivoimaloiden perustusten ja osien sekä tieverkon ja asennuskenttien rakentamiseen tarvittavan murskeen kuljetuksista. Tuulivoimaloiden osia, torni, konehuone ja lapa, kuljetetaan hankealueelle erikoiskuljetuksina. Tuulivoimaloiden rakentamisessa tarvittavat osat sekä pystytyskalusto kuljetetaan rakennuspaikoille todennäköisesti hankealueen lähimmästä satamasta, joka sijaitsee Kaskisissa. Yksittäisen voimalan rakentaminen edellyttää 12–16 erikoiskuljetusta sekä lisäksi tavanomaisia kuljetuksia. Yhteensä kutakin voimalaa kohden on 150–180 kuljetusta riippuen valittavasta voimalatyypistä.

Lautamäen tuulivoima-aluetta lähin satama on Kaskisten satama, josta tuulivoimaloiden osat todennäköisesti kuljetetaan tuulivoima-alueelle. Tuulivoimaloiden komponenttien kuljetus satamasta tuulivoima-alueelle tapahtuu mahdollisuuksien mukaan Väyläviraston määrittämiä erikoiskuljetusreittejä pitkin. Lähempänä tuulivoima-aluetta erikoiskuljetusreitiltä poistutaan seututielle 687. Matkaa Kaskisten satamasta tuulivoima-alueelle erikoiskuljetusreittejä hyödyntäen kertyy noin 45 km.

YVA-selostuksessa on arvioitu, että maa-aines- ja materiaalikuljetukset tuodaan kantatietä 67 ja seututietä 687 pitkin tuulivoima-alueella. Tässä vaiheessa hanketta on oletettu, että 50 % tarvittavista maa-aineksista ja materiaaleista saataisiin hankealueen sisältä, jolloin tuulivoima-alueen ulkopuolta tuotavien maa-ainesten ja materiaalien määrä on puolet koko hankkeen tarpeesta.

Liikennemäärä kasvaa suhteellisesti eniten seututiellä 687 lähellä tuulivoima-aluetta. Kokonaisliikennemäärät kasvavat noin 18–29 % % ja raskaan liikenteen määrä kasvaa noin 146–229 % hankevaihtoehdon mukaan. Raskaan liikenteen määrät kasvavat 35 ajoneuvosta noin 115 ajoneuvoon vuorokaudessa hankevaihtoehdossa VE1. Hankevaihtoehdossa VE2 raskaan liikenteen määrät kasvavat 35 ajoneuvosta noin 86 ajoneuvoon. Seututien 687 pohjoisemmalla osuudella kokonaisliikennemäärä kasvaa noin 6–10 % hankevaihtoehdon mukaan. Raskas liikenne kasvaa pohjoisella osuudella noin 116–182 %. Nykyiset raskaan liikenteen määrät seututien 687 pohjoisella osuudella vaihtelevat 35–44 ajoneuvon välillä vuorokaudessa. Raskaan liikenteen lisäyksen myötä liikennemäärä vaihtelee noin 86–124 ajoneuvon välillä. Nykyisten liikennemäärien ollessa vähäisiä seututiellä 687 hankkeesta aiheutuva liikennemäärän lisääntyminen näyttäytyy suhteellisesti hyvin suurena, mutta lisäyksen jälkeenkin liikennemäärää voidaan pitää seututiellä melko vähäisenä. Kantatiellä 67 nykyinen kokonaisliikennemäärä on kohtalainen ja suhteellinen kasvu siten pienempää. Liikennemäärän kasvulla ei ole oleellisia vaikutuksia kantatiellä 67, jossa nykyiset liikennemäärät ovat suuremmat ja tien vastaanottokyky liikennemäärän kasvuun parempi.

Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä on kuljetusten näkökulmasta vain pieni ero, sillä voimalamäärien ja siten syntyvän liikennetuotoksen välinen ero jää pieneksi. Vaihtoehdossa VE1 rakennetaan 36 voimalaa ja vaihtoehdossa VE2 23 voimalaa. Vaihtoehdossa VE1 kuljetukset lisääntyvät noin 80 kuljetuksella päivässä ja vaihtoehdossa VE2 noin 51 kuljetuksella päivässä. Liikennemäärien määrällinen ero vaihtoehtojen välillä on kohtalaisen vähäinen. Kokonaisuudessaan hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 vaikutusten merkittävyys liikenteeseen on arvioitu kohtalaisena kielteiseksi. Kokonaisuudessaan sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutusten merkittävyys alueen liikenteeseen on arvioitu vähäiseksi kielteiseksi.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisuja 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Ohje on päivityksessä. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni + lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien.

YVA-selostuksessa on todettu, että suojaetäisyydet väyliin on huomioitu suunnittelussa. Kuitenkin melu- ja välkemallinnuksissa käytettyjen koordinaattien perusteella vaihtoehdon VE1 voimalapaikka T1 on tarvittavaa suojaetäisyyttä lähempänä seututietä 687. Jatkosuunnittelussa tulee varmistua, että vaadittavat suojaetäisyydet toteutuvat.

Tuulivoimalahankkeen jatkosuunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvissa lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Pohjanmaan elinvoimakeskukseen. Liittymäluvat maanteille myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeyksen käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeyksen rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeysluvan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: ”Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä” (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 v3).

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueelle voimajohtojen, putkien ja muiden rakenteiden sijoittaminen tapahtuu lunastusluvalla tai sopimalla sijoittamisesta Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (sijoitussopimus). Mikäli sijoittaminen toteutetaan lunastusluvalla, tulee rautatiealueella tehtävistä töistä sopia Väyläviraston kanssa ratalain 36 § 4 mom. mukaisesti (työskentelysopimus). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 43/2024 v2) sekä tarvittaessa Sähköratаohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (https://ohjeluettelo.vayla.fi/).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Pohjanmaan elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo

Tiedoksi	Roosamari Leppälä	Pohjanmaan elinvoimakeskus
	Tommi Aaltonen	Pohjanmaan elinvoimakeskus
	Mikko Vallbacka	Pohjanmaan elinvoimakeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

LAUSUNTO LAUTAMÄEN TUULIVOIMAHANKKEEN YVA-SELOSTUKSESTA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter. Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency´s service for electronic signatures. You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures

Allekirjoittaja	**Kallio Katri**
Allekirjoitusaika	02.09.2026 14:58
Allekirjoittaja	**Yli-Jama Laura**
Allekirjoitusaika	02.09.2026 17:37

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Lautamäen tuulivoimahanke YVAS Väylävirasto lausunto.pdf (b3bd5ac40a5aab956a3e2315c1db71c604582f4c820162718fe298c5e5b9497a)

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

Viranhaltijapäätös
03.09.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite: Lausuntopyyntö 7.7.2026, LVV-U/23041/2026

EPL/127/03.06.00/2024

Suunnittelujohtajan päätös 103/2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta: Lautamäen tuulivoima Oy, Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoja koskien Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle sijoittuvan Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostusta. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu noin 2,8 km Teuvan keskustasta etelään/lounaaseen ja 3 km Karijoen keskustasta pohjoiseen/luoteeseen. Tällä hetkellä alue on lähinnä metsätalouskäytössä.

YVA-menettelyssä on hankkeen toteuttamatta jättämisen (VE0) lisäksi tarkasteltu kahta toteutusvaihtoehtoa:

Vaihtoehto VE1: Pinta-alaltaan 5 612 ha tuulivoima-alueelle rakennetaan 36 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 320 m. Tuulivoima-alueen kokonaisteho on maksimissaan 360 MW.

Vaihtoehto VE2: Pinta-alaltaan 1961 ha tuulivoima-alueelle rakennetaan 23 yksikköteholtaan 7–10 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 320 m. Tuulivoima-alueen maksimiteho on 230 MW.

Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron osalta on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa:

Sähkönsiirron vaihtoehto 1 (**SVE1**): Noin 9,7 kilometrin suurjännitejohto (400 kV) tuulivoima-alueen sähköasemasijainnilta B etelään Fingridin suunnitteilla olevalle Åbackan sähköasemalle Kristiinankaupunkiin. Reitti kulkee Fingridin nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV + 110 kV johtokäytävän vieressä.

Sähkönsiirron vaihtoehto 2 (**SVE2**): Noin 9,9 kilometrin suurjännitejohto (400 kV) tuulivoima-alueen sähköasemasijainnilta A pohjoiseen Fingridin Kärppiön sähköasemalle Teuvalle. Reitti kulkee Fingridin nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV + 110 kV johtokäytävän vieressä.

Allekirjoitettu sähköisesti
Pohjola Mari, Suunnittelujohtaja 03.09.2026
Kuoppala Annukka, Maakunta-arkkitehti 03.09.2026

Anttila Susanna, Maakuntasuunnittelija 03.09.2026

Voimajohdot tulevat molemmissa vaihtoehdoissa omiin pylväisiin ja näiltä osin olemassa olevaa johtokäytävää tullaan leventämään noin 36–38 m.

Maakuntakaava

Etelä-Pohjanmaalla on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050, joka on kuulutettu voimaan 20.12.2024. Voimaan tultuaan se on kumonnut aiemmin hyväksytyt voimassa olleet Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan.

Etelä-Pohjanmaan liitto tuo esiin, että Vaasan hallinto-oikeus on lokakuussa 2025 ja kesäkuussa 2026 antamissaan päätöksissä
hylännyt kaikki Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa 2050 koskevat valitukset. Hallinto-oikeuden päätösten myötä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 täytäntöönpanoa voidaan jatkaa. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty kaksi valituslupahakemusta, joilla haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeuden antamaan päätökseen maakuntakaavaa koskevien valitusten hylkäämisestä. Korkein hallinto-oikeus käsittelee parhaillaan valituslupahakemuksia, ja antaa päätöksen valituslupien myöntämisestä myöhemmin.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 Lautamäen alueelle on osoitettu tuulivoimaloiden alueen merkintä Perkiönmäki. Tuulivoimaan liittyvän koko maakuntaa koskevan suunnittelumääräyksen lisäksi Perkiönmäen alueelle on annettu seuraavat aluekohtaiset suunnittelumääräykset:

Tuulivoimaloiden alueiden … 22 (Perkiönmäki, Karijoki ja Teuva) … yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida tuulivoiman vaikutukset alueilla todettujen suurten petolintujen reviireihin. Voimaloiden määrä ja sijainti tulee suunnitella siten, ettei merkittäviä yhteisvaikutuksia muodostu reviirille suunniteltavien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Tuulivoimaloiden alueen 22 (Perkiönmäki, Karijoki ja Teuva) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida läheisen Suksenjärvi-Peninjärven virkistysalueen virkistysarvojen säilyminen sekä turvata alueen läpi kulkevan ohjeellisten ulkoilureitin Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa käyttö ja kehittäminen.

YVA-menettelyssä arvioitu toteutusvaihtoehto VE2 sijoittuu kokonaan maakuntakaavassa merkitylle tuulivoimaloiden alueelle Perkiönmäki. Toteutusvaihtoehdossa VE1 voimalat sijoittuvat osin Perkiönmäen tuulivoima-alueelle ja lisäksi 18 voimalaa sijoittuisi rajauksen ulkopuolelle.

Muita hankealueelle sijoittuvia maakuntakaavamerkintöjä ovat osin hankealueelle sijoittuva matkailun ja virkistyksen kehittä-

misvyöhyke, hankealueen läpi kulkevat Kristinestad – Kärppiö 400 kV ja 110 kV voimajohdot, hankealueen läpi kulkeva Seututie 687, sekä ohjeellinen ulkoilureitti Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa, joka kulkee hankealueen läpi. Hankealueen läheisyyteen sijoittuvia maakuntakaavamerkintöjä ovat muun muassa virkistysalue, virkistyskohde, luonnonsuojelualue, Natura-alue, kylä, tärkeä tai muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue, maa- tai kalliokiviainesten ottamiseen soveltuva alue, ruoantuotannon ydinvyöhyke, maakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n sisältöä tavoitteineen sekä kaavamerkintöineen ja -määräyksineen on tuotu esiin YVA-selostuksen luvussa 8.1.2.1 'Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050'. Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää sitä, että osiossa hanketta on arvioitu suhteessa maakuntakaavan tavoitteisiin sekä yleisiin suunnittelumääräyksiin sekä tuotu esiin hankealueen läheisyyteen maakuntakaavassa osoitetut merkinnät ja suunnittelumääräykset. Liitto toteaa, että arviointi on paikoin suurpiirteistä.

Liitto toteaa, että em. YVA-selostuksen lukuun sisältyy myös osio 'Maakuntakaavan mukaisuus', jossa ei kuitenkaan arvioida Lautamäen toteutusvaihtoehtojen maakuntakaavan mukaisuutta. Osiossa ei arvioida eri vaihtoehtojen suhteutumista maakuntakaavan tavoitteisiin tai suunnittelumääräyksiin, eikä siinä arvioida, miten maakuntakaavan tavoitteiden toteutuminen on varmistettu tai osoitettu VE1:n mukaisessa tilanteessa, jossa 18 voimalaa sijoittuu maakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden rajauksen ulkopuolelle sijoittuen lähelle muun muassa kulttuuriympäristön ja virkistyksen arvoalueita. Osiossa ei arvioida maakuntakaavassa Perkiönmäen tuulivoimaloiden alueelle annettujen aluekohtaisten suunnittelumääräysten toteutumista.

Osiossa viitataan muun muassa maakuntakaavan laadinnan taustaselvityksenä toimineeseen tuulivoimaselvitykseen sekä Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätökseen, joka koski vaihemaakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden alueen rajauksen tarkentumista osayleiskaavassa. Kyseisessä päätöksessä keskeistä oli, että osayleiskaavaratkaisu ei sen perusteena olleiden selvitysten mukaan vaikeuttanut vaihemaakuntakaavan toteuttamista eikä ollut ristiriidassa vaihemaakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, jolloin tuulivoimaosayleiskaava saattoi toteutua vaihemaakuntakaavassa osoitettua tuulivoimaloiden aluetta laajempana. Liitto toteaa, että Lautamäen YVA-selostuksen maakuntakaavan mukaisuuden arvioinnissa ei analysoida sitä, miten maakuntakaavan tavoitteiden toteutuminen on varmistettu VE1:n mukaisessa tilanteessa.

Liitto toteaa, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaselostuksessa tunnistetaan periaate maakuntakaavan tarkentumisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja todetaan seuraavasti: *”Maakuntakaavassa osoitettavien tuulivoimaloiden alueiden rajaukset voivat tarkentua eli laajentua tai supistua yksityiskohtaisemman suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin myötä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava toteutuvatko maakuntakaavan tavoitteet tarkentumisesta huolimatta ja ovatko tarkentuneet aluerajaukset maakuntakaava mukaisia suhteessa muihin maakuntakaavamerkintöihin. Mikäli ristiriitaisia muita maakuntakaavan merkintöjä tai periaatteita ei ole ja yksityiskohtaisempien selvitysten perusteella maakuntakaavan tavoitteet yhä toteutuvat, tuulivoimaloiden alueet voivat toteutua maakuntakaavaa laajempina.”*

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että YVA-selostuksen mukaan VE1:n mukaisesta toteutustavasta aiheutuisi **suuria kielteisiä** vaikutuksia muuttavalle ja pesivälle linnustolle sekä ihmisten elinoloille ja viihtyvyydelle, sekä **erittäin suuria kielteisiä** välkevaikutuksia. Lautamäen YVA-selostuksen maakuntakaavan mukaisuuden arvioinnissa ei kuvata, miten vaihtoehto VE1 varmistaisi maakuntakaavan suunnittelumääräysten ja tavoitteiden toteutumisen tilanteessa, jossa kyseinen hankevaihtoehto YVA-arvioinnin mukaan aiheuttaisi suuria kielteisiä vaikutuksia sellaisiin vaikutuskohteisiin, joihin aiheutuvia merkittäviä vaikutuksia tulee maakuntakaavan suunnittelumääräysten mukaan välttää ja ehkäistä. Vastaava arviointi puuttuu niin ikään VE2:n osalta, joka aiheuttaisi **suuria kielteisiä** vaikutuksia muuttolinnustolle ja ihmisten elinoloille sekä **suuria kielteisiä** välkevaikutuksia.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että Lautamäen YVA-selostus ei tosiasiallisesti sisällä maakuntakaavan mukaisuuden arviointia, ja pitää YVA-menettelyä tältä osin puutteellisena. Puutteellisuuden perusteena ovat maakuntakaavan mukaisuuden arvioinnin vajavaisuudet myös YVA-selostuksen teemakohtaisissa osioissa. Ks. tarkemmin lausunnon muut osiot.

Vaikutukset maisemaan

Liitto kiittää laadukkaasta maisemavaikutusten arvioinnista ja selkeistä näkemäanalyysikartoista. Pilvisellä säällä otettujen valokuvasovitteiden laatu oli valitettavan huono, mutta ”rautalankahavainnekuvista” sai riittävän käsityksen voimaloiden koon suhteesta maisemaan.

Lähivaikutusalueelle sijoittuvat seuraavat Etelä-Pohjanmaan kulttuuriympäristön arvokohteet. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema, joka on lähimmillään noin 1,2 km tai vaihtoehdossa VE2 noin 1,5 km etäisyydellä voimaloista sekä Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat noin 3 kolmen kilometrin

etäisyydellä. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot ja Karijoen kirkkoympäristö noin viiden ja seitsemän kilometrin etäisyydellä voimala-alueesta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt Myrkyn kylä noin 2,6 kilometrin ja Komsin tienvarsiasutus, Teuvan kirkonkylä ja Teuvan rautatieasema 4-8 kilometrin etäisyydellä voimaloista.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 annetaan seuraava yleinen tuulivoimaa koskeva suunnittelumääräys: ”*Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, pohjavesiin, kansallispuistoihin, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida eri tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvän sähkönsiirron yhteisvaikutukset ja varmistua siitä, etteivät yhteisvaikutukset muodostu asutukselle kohtuuttomiksi.* (ote määräyksestä)”

Liitto on samaa mieltä maisemavaikutusten arvioinnista. ”*Kokonaisuudessaan lähivaikutusalueen (noin 1-8 kilometrä voimaloista) herkkyys maiseman muutoksille on suuri, koska alueella on laajoja ja eheitä kyläympäristöjä, joissa on melko paljon asutusta ja maisema-arvoja. Alueelle kohdistuva vaikutus on suuruudeltaan kohtalainen kielteinen, koska vaikutus kohdistuu laaja-alaisesti maisema- ja kyläalueille sekä vaikuttaa jonkin verran heikentävästi maiseman ja kulttuuriympäristön tärkeiden ominaispiirteiden säilymiseen ja niiden asemaan maisemassa.* ***Molemmissa vaihtoehdoissa VE 1 ja VE2 lähivaikutusalueelle kohdistuvan maisemavaikutuksen merkittävyys on suuri kielteinen.***”

Liitto katsoo että jatkosuunnittelussa haitallisia maisemavaikutuksia tulee ehkäistä **rajoittamalla voimalakorkeutta tuntuvasti** esim. 270 metriin sekä **ottamalla lähtökohdaksi maakuntakaavan mukainen VE2:n rajaus ja tutkimalla siihen tukeutuen voimaloiden määrää sekä keskittämällä voimaloiden sijoittelua,** siten että maisemavaikutus erityisesti Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaiseman asutukseen/taajamiin sekä maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Myrkkyyn kohtuullistuu.

YVA- selostuksessa todetaan, että suojapuustoa istuttamalla voidaan muodostaa paikallisesti näkymisen katvealueita ja siten vähentää maisemallisia vaikutuksia esimerkiksi yksittäisten kohteiden tasolla. Liitto toteaa, että maankäyttö- ja rakennusasetuksen 17 §:n mukaan kaavaselostuksessa tulee esittää selvitys niistä toimenpiteistä, joilla aiotaan ehkäistä kaavan toteuttamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia. Laadittavan kaavan aiheuttamien kielteisten vai-

kutusten lieventämiskeinot on toteutettava hankealueella tai hanketoteuttajan toimesta.

Maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset

Liitto on samaa mieltä myös yhteisvaikutusten arvioinnista. *"Lautamäen vaikutusalueelle sijoittuu huomattavan suuri määrä muita tuulivoimahankkeita. Yhteisvaikutusten kannalta vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei ole oleellista eroa. Lautamäen (VE1 ja VE2) maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien yhteisvaikutusten merkittävyys arvioidaan yhteisvaikutuksessa* ***suureksi kielteisiksi****, mikäli kaikki hankkeet ja voimalat toteutuvat."*

Sähkönsiirron vaikutuksen merkittävyys arvioidaan olevan vähäinen kielteinen molemmissa vaihtoehdoissa SVE 1 ja SVE 2.

Vaikutukset virkistykseen

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssa Perkiönmäen tuulivoimaloiden alueelle on annettu aluekohtainen suunnittelumääräys, jonka mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida Suksenjärvi-Peninjärven virkistysalueen virkistysarvojen säilyminen sekä turvata alueen läpi kulkevan ohjeellisten ulkoilureitin Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa käyttö ja kehittäminen.

Hankkeen vaikutuksia virkistykseen on arvioitu YVA-selostuksen luvussa 23 'Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys'. Hankealueen ja sen lähiympäristön virkistyspalveluita kuvataan seuraavasti: *Lautamäen tuulivoima-alueen itälaidalla kulkee virallinen virkistysreitti, jonka varrella alueella on myös Sivin kämpän autiotupa ja Sivin laavu. Lisäksi hankealueen ympäristössä on jonkin verran virkistyskohteita, kuten retkeilyreittejä, tupia, laavuja ja lintutorni.* Etelä-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä, että virkistysrakenteita ja -palveluita on esitetty myös karttaotteella kuvassa 23.2.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että suunnitelluista voimalasijainneista 4 kpl sijoittuu alle 1 km ja lähimmillään 300 etäisyydelle maakuntakaavassa osoitetusta ohjeellisesta ulkoilureitistä Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa, joka on osa Muinaisvuorten reitistöä. Suksenjärven-Peninjärven virkistysalue sijoittuu lähimmillään 300 m etäisyydelle tuulivoima-alueesta.

Liitto kiinnittää huomiota siihen, että YVA-selostuksen mukaan hankkeen rakentamisaikaisiin vaikutuksiin sisältyisi muun muassa työmaa-alueet, joilla liikkumista rajoitettaisiin rakentamisen aikana. Selostuksen mukaan *"Rajatut alueet ovat suhteellisen pieniä ja valtaosalla hankealueesta voi liikkua normaalisti myös rakennusaikana."* Selostuksessa ei kuvata ra-

kentamisen aikaisia vaikutuksia Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa-ulkoilureittiin tai sitä, jouduttaisiinko reitillä liikkumista rajoittamaan rakentamisen aikana.

Toiminnan aikaisten vaikutusten osalta YVA-selostuksessa todetaan, että tuulivoimala-aluetta voidaan käyttää virkistykseen lähes entiseen tapaan, joskin voimalat voivat vaikuttaa alueella liikkumisen mielekkyyteen ja talviaikaan voimaloiden läheisyydessä tulee huomioida jään irtoamisesta aiheutuvat riskit. Selostuksen mukaan *"Tuulivoimaloiden sijoittamisen vaihtoehdot eivät vaadi toteutettavuuden kannalta välittömästi virkistyskäyttöreittien uudelleen linjauksia."* Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että ilmaisun perusteella jää epäselväksi, olisiko maakuntakaavassa osoitetun ohjeellisen ulkoilureitin kehittäminen ja käyttö nykyisellä paikallaan jatkossa mahdollista, mikäli hanke toteutuisi.

Suksenjärvelle ja alueella sijaitsevalle lintutornille kohdistuvia maisemavaikutuksia on kuvattu ja arvioitu maisemavaikutuksia käsittelevässä luvussa 9. Arvioinnin mukaan alueelle ja lintutornille näkyy suuri määrä voimaloita, jotka erottuvat maisemassa hyvin kookkaina. Virkistyskohteesta avautuvaan maisemaan ja maiseman luonteeseen kohdistuvaa vaikutusta arvioidaan huomattavaksi, sillä alueelle ei ole aiemmin näkynyt juurikaan voimaloita. Arvioinnin mukaan vaikutukset ovat samankaltaiset kummassakin toteutusvaihtoehdossa, mutta vaihtoehdossa VE1 voimaloita on enemmän ja useampia sijoittuu lähemmäs lintutornia.

Välkevaikutuksia on arvioitu YVA-selostuksen luvussa 20, jossa todetaan, että tuulivoimaloiden aiheuttaman välkkeen vaikutusalue ulottuu Parran-Suksenjärven-Pappilankankaan retkeilyreitille ja retkeilyalueen virkistyskohteisiin. Välkemallinnuksen mukaan VE1:n mukainen toteutustapa aiheuttaisi Suksenjärven-Peninjärven alueelle ja siellä sijaitseville vapaa-ajan kiinteistöille vertailuarvon 8 h/vuosi ylittäviä välkemääriä.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostus ei sisällä arviota Suksenjärven-Peninjärven virkistysalueen virkistysarvojen säilymisestä tai Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa-ulkoilureitin käytöstä ja kehittämisestä tuulivoima-alueen toteutuessa. Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että huomioitaessa alueelle maakuntakaavassa annettu aluekohtainen suunnittelumääräys, olisi YVA-menettelyn tullut sisältää näihin virkistyskohteisiin ulottuvien vaikutusten kokonaisarviointia sekä arvio siitä, toteutuuko kyseinen suunnittelumääräys toteutusvaihtoehtojen VE2 ja VE1 kohdalla.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että Suksenjärven-Peninjärven virkistysalueelta otetun havainnekuvan perusteella maisemavaikutuksen merkittävyys nousee alueella suureksi, tuulivoimaloiden hallitessa avointa virkistysmaisemaa kahden kilomet-

rin etäisyydellä. Lisäksi virkistysalueelle kohdistuu merkittäviä välkevaikutuksia ja meluvaikutusten suuruus on arvioitu alueella suureksi.

Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa-ulkoilureitillä mahdollisen maisemavaikutuksen lisäksi virkistysarvoihin vaikuttavat voimala-alueen läpi kulkevaan reittiosuuteen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset. Lisäksi virkistysreittiin kohdistuvat mahdolliset rajoitukset ja muutokset jäävät YVA-selostuksen perusteella epäselviksi. Liiton havainnekuvien ja alustavien vaikutustenarvioinnin perusteella muodostaman näkemyksen mukaan, suunnitelmavaihtoehdoissa ei ole huomioitu alueen virkistysarvojen säilymistä riittävällä tavalla eikä turvattu alueen läpi kulkevan ohjeellisten ulkoilureitin Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa käyttöä ja kehittämistä hankkeen toiminnan aikana.

Vaikutukset linnustoon

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 annetun tuulivoimaa koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan *Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomioita alueella pesivään, aluetta säännöllisesti käyttävään ja alueen yli muuttavaan linnustoon, sekä linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.*

Lautamäen hankealueelle maakuntakaavassa osoitetulle Perkiönmäen tuulivoimaloiden alueelle on annettu lisäksi aluekohtainen suunnittelumääräys, jonka mukaan alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida tuulivoiman vaikutukset alueilla todettujen suurten petolintujen reviireihin ja suunnitella voimaloiden määrä ja sijainti siten, ettei merkittäviä yhteisvaikutuksia muodostu reviirille suunniteltavien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Lautamäen YVA-selostuksen vain viranomaiskäyttöön tarkoitetussa liitteessä on kuvattu alueelta laadittuja linnustoselvityksiä ja niiden tuloksia. Lautamäen hankealueen läheisyydessä sijaitsee kalasääksen reviiri, ja osana linnustoselvityksiä on havainnoitu lajin esiintymistä alueella sekä hankkeen vaikutuksia sääkseen. Arvioinnin johtopäätöksenä on, että toteutusvaihtoehdot VE1 ja VE2 aiheuttaisivat vähäisiä kielteisiä vaikutuksia kalasääkselle.

Etelä-Pohjanmaan liiton tietojen mukaan Lautamäen tuulivoimaloiden alue sijoittuu merikotkan reviirille. Liitto toteaa, että linnustoselvityksissä ei ole mainintaa merikotkan reviiristä ja hankkeen mahdollisista vaikutuksista alueella mahdollisesti pesivälle merikotkalle.

Maakuntakaavan aluekohtaisen suunnittelumääräyksen mukaan Lautamäen tuulivoimahankkeessa tulee suunnitella voi-

maloiden määrä ja sijainti niin, ettei suurten petolintujen reviireille aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. YVA-selostuksen osiossa 28 'Yhteisvaikutukset' todetaan suurten petolintujen osalta seuraavasti: *Suurimmat vaikutukset ovat lintulajeille kuten petolinnuille, jotka saalistavat laajemmalla alueella. Lautamäellä ja sen ympäristössä elävien petolintujen arvioidaan kuitenkin löytävän ravintoa riittävästi alueilta, joihin ei ole suunnitella hankkeita ilman että törmäysriski kasvaisi tai hankkeet merkittävästi haittaisivat ravinnonsaantia.*

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että edellä kuvattuun arviointitulokseen ei liity arvioinnin tai sen menetelmien kuvausta, eikä osiossa muutoinkaan tuoda esiin, mihin selvityksiin tai mallinnuksiin arviointijohtopäätös perustuu.

YVA-selostuksessa todetaan lisäksi, että "*Salassa pidettävien lajien osalta yhteisvaikutukset on käsitelty erillisessä viranomaisliitteessä.*" Liitto toteaa, että vain viranomaiskäyttöön tarkoitettu linnustoselvitysten liite ei sisällä yhteisvaikutusten arviointia minkään lintulajin osalta.

Etelä-Pohjanmaan liitto tulkitsee, että suuriin petolintuihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu osana Lautamäen YVA-menettelyä. Liitto toteaa, että maakuntakaavassa annetun aluekohtaisen suunnittelumääräyksen toteutuminen jää YVA-selostuksen ja sen liitteiden perusteella epäselväksi.

YVA-selostuksen mukaan Lautamäen tuulivoimoista aiheutuvat pesimälinnustoon kohdistuvat vaikutukset olisivat kokonaisuudessaan suuria kielteisiä vaihtoehdossa VE1 ja kohtalaisia kielteisiä vaihtoehdossa VE2. Muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset olisivat suuria kielteisiä molempien toteutusvaihtoehtojen osalta.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että suurten kielteisten vaikutusten aiheutuminen linnustoon on ristiriidassa maakuntakaavassa annettujen suunnittelumääräysten kanssa ja katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa kielteisiä vaikutuksia tulee vähentää voimaloiden määrää, sijoittelua ja korkeutta tarkastelemalla. Lisäksi hankkeen jatkosuunnittelussa tulee arvioida Lautamäen sekä muiden lähialueiden hankkeiden yhteisvaikutukset suurten petolintujen reviireihin maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisesti sekä varmistaa, että linnustovaikutusten arvioinnissa on huomioitu kaikki tiedossa olevat suurten petolintujen reviirit. Linnustoon kohdistuvien vaikutusten vähentämisen sekä vaikutusten riittävän arvioinnin tärkeyttä korostaa myös hankkeen sijoittuminen kansallisesti tärkeälle (FINIBA) lintualueelle (Suupohjan metsät, 720069).

Vaikutukset tummaverkkoperhoseen

Lautamäen tuulivoimahankkeen alueella tiedetään esiintyvän erittäin uhanalaista tummaverkkoperhosta. Osana YVA-menettelyä hankealueella ja sähkönsiirtoreittien alueella on laadittu tummaverkkoperhosselvitys, jossa perhosia on havainnoitu kolmen maastopäivän aikana. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että selvitys on laadittu osana ympäristövaikutusten arviointia ja pitää selvitysraporttia selkeänä ja kattavana.

Etelä-Pohjanmaan liitto tuo esiin, että tummaverkkoperhonen on määritelty Etelä-Pohjanmaan vastuulajiksi vuonna 2025 valmistuneessa Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusselvityksessä. Tummaverkkoperhosella on Suomessa vain kaksi pääasiallista esiintymisaluetta, joista toinen sijaitsee Suupohjassa. Erittäin uhanalaisen tummaverkkoperhosen määrittely Etelä-Pohjanmaan vastuulajiksi tarkoittaa, että maakunnassa sijaitsevat esiintymät ovat lajin säilymisen kannalta erityisen merkittäviä.

Lautamäen hankealueen tummaverkkoperhosselvityksessä on havaittu alueelta yhteensä 51 tummaverkkoperhosyksilöä yhteensä 13 elinympäristölaikulta. Lajia havaittiin samoilta alueilta kuin aiemmissa vuosien 2009–2011 kartoituksissa sekä myös uusilta alueilta Lautamäen metsätien varrelta. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää erityisen myönteisenä, että selvitysraportti sisältää monipuolisesti suosituksia ja ehdotuksia tummaverkkoperhosille sopivien elinympäristöjen turvaamiseksi ja lisäämiseksi.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että Lautamäen alueella pystytään yhteensovittamaan tuulivoimatuotanto, sen vaatima sähkönsiirto sekä tummaverkkoperhosen elinympäristöjen säilyttäminen ja mahdollinen kehittäminen. Liitto pyytää huomioimaan tummaverkkoperhosselvityksen tulokset ja suositukset erityisesti voimalasijoittelussa sekä alueen muussa kehittämisessä.

Melu- ja välkevaikutukset

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää Lautamäen YVA-selostukseen sisältyviä melu- ja välkevaikutusten kuvailuja selkeinä ja toteaa että erityisesti toteutusvaihtoehtojen välisten erojen tarkastelu helpottaa vaikutusten arvioinnin tulkintaa.

YVA-selostuksen mukaan toteutusvaihtoehdon VE1 mukainen hanke aiheuttaisi melun ohjearvojen ylittymisen kahdeksan sellaisen lomarakennukseksi merkityn rakennuksen osalta, joiden käyttötarkoituksen muuttamisesta hanketoimija aikoo neuvotella kiinteistöjen omistajien kanssa tarvittaessa. Lisäksi meluvaikutuksen suuruus arvioidaan suureksi kolmen muun lomarakennuksen osalta. Kaksi näistä rakennuksista sijaitsee maakuntakaavassa osoitetulla Suksenjärven-Peninjärven vir-

kistysalueella. Liitto toteaa, että näihin rakennuksiin arvioitu meluvaikutuksen muutoksen suuruus kuvastaa myös virkistysalueelle kohdistuvan meluvaikutuksen suuruusluokkaa.

Toteutusvaihtoehdon VE2 mukainen hanke ei arvioinnin mukaan ylittäisi melun ohjearvoja yhdelläkään mittauspisteellä, joskin meluvaikutuksen muutoksen suuruus arvioidaan suureksi yhteensä kuudella kiinteistöllä, joista viidelle on tavoitteena neuvotella käyttötarkoituksen muutos tarvittaessa.

Välkkeen osalta mallinnusten lopputulosten mukaan *hankevaihtoehdolla VE1 välkemäärät todennäköisesti ylittäisivät todellisen tilanteen vuorokautisen vertailuarvon 8 h/vuosi yhdeksässä laskentapisteessä ja hankevaihtoehdolla VE2 kolmessa laskentapisteessä.* Hanketoimijan tavoitteena on käydä neuvotteluja lomarakennusten käyttötarkoitusten muutoksista. Niiden toteutuessa VE1:n mukainen toteutustapa aiheuttaisi kuitenkin edelleen raja-arvot ylittävää välkemäärää kahdelle lomarakennukselle. Kyseiset lomarakennukset sijaitsevat Suksenjärven-Peninjärven alueella, joka on maakuntakaavassa osoitettu virkistysalueeksi. Liitto toteaa, että näihin rakennuksiin arvioitu välkevaikutus kuvastaa myös virkistysalueelle kohdistuvia välkevaikutuksia.

YVA-selostuksen yhteenvedon mukaan välkevaikutuksen aiheuttama muutoksen suuruus alueella arvioidaan hankevaihtoehdolla VE1 erittäin suureksi kielteiseksi, sillä välkevaikutusta arvioidaan esiintyvän alueella useiden lomarakennuksiksi merkittyjen kiinteistöjen kohdalla, joista selostuksen mukaan käydään neuvotteluja käyttötarkoituksen muutoksen mahdollisuudesta. Liitto huomauttaa, että arvioinnin mukaan raja-arvot ylittäviä välkevaikutuksia aiheutuisi myös kahdelle muulle kiinteistölle. Lisäksi VE1 voisi aiheuttaa useassa lähialueen virkistyskohteessa välkevaikutuksia yli 30 tuntia vuodessa.

Hankevaihtoehdolla VE2 välkevaikutuksen aiheuttama muutoksen suuruus arvioidaan suureksi kielteiseksi, sillä toiminnan aiheuttamaa välkevaikutusta arvioidaan esiintyvän lähialueen virkistyskohteissa yli 15 mutta alle 30 tuntia vuodessa.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että huomioitaessa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa annettu tuulivoimaa koskevan yleinen suunnittelumääräys (*Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia*), sekä Perkiönmäen tuulivoimaloiden alueelle annettu aluekohtainen suunnittelumääräys hankealueen läheisten virkistysarvojen huomioimisesta, se pitää erityisesti toteutusvaihtoehtoon VE1 liittyviä melu- ja välkearviointien lopputuloksia merkittävinä. Lisäksi liitto huomauttaa, että hankevaihtoehto VE1 perustuisi lisäksi useiden lomarakennusten käyttötarkoituksen muutoksiin, joiden toteutumisesta ei vielä ole varmuutta.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee vähentää lomarakennuksiin sekä virkistyskohteisiin kohdistuvia melu- ja välkevaikutuksia sekä varmistua, että lopullinen toteutustapa ei ylitä melun tai välkkeen ohjearvoja yhdenkään vakituisen tai vapaa-ajan asunnon osalta.

Sähkönsiirto

Lautamäen tuulivoimahankkeessa sähkönsiirron osalta on tarkasteltu kahta lähes samanpituista ilmajohtoa, joista toinen liittyisi kantaverkkoon Kärppiön sähköasemalla Teuvalla ja toinen Åbackin tulevalla sähköasemalla Kristiinankaupungissa.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 annetaan seuraava sähkönsiirtoa koskeva yleinen suunnittelumääräys:

Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja.

Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että sähkönsiirtovaihtoehdoissa hyödynnetään olemassa olevia johtokäytäviä. Lisäksi liitto pitää hyvänä, että Lautamäen ja lähialueen muiden energiantuotantohankkeiden sähkönsiirtoreittisuunnitelmia on kuvattu karttaotteella kuvassa 28.2. Liitto toteaa, että YVA-selostuksessa ei käsitellä mahdollisuuksia toteuttaa sähkönsiirto maakaapelein eikä sähkönsiirron yhteistyömahdollisuuksia muiden energiantuotantohankkeiden kanssa siitä huolimatta, että osa läheisen Kankalonselän tuulivoimahankkeen vaihtoehtoisista sähkönsiirtoreiteistä sijoittuu osin Lautamäen hankealueelle. Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että sähkönsiirtoreittien pituuden ja muiden hankealueiden läheisyyden näkökulmasta edellytyksiä maakaapeloinnille tai yhteistyölle olisi voinut olla ja pitää valitettavana, että näitä mahdollisuuksia ei tarkastella YVA-selostuksessa, kuten maakuntakaavan suunnittelumääräys edellyttäisi.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että sähkönsiirtoreittien arvioidut vaikutukset ovat suurimmilta osin vähäisiä

kielteisiä ja korkeintaan kohtalaisia kielteisiä ja pyytää hankkeen jatkosuunnittelussa minimoimaan sähkönsiirron aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia huomioimalla muun muassa luontoarvoihin liittyvät vaikutustenarviointitulokset sekä tiivistämällä yhteistyötä muiden hanketoimijoiden kanssa.

Yhteenveto

Liitto katsoo, että YVA-menettelyn perusteella Lautamäen tuulivoimahankkeen toteutusvaihtoehdoista VE1 ja VE2 aiheutuisi sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, joiden johdosta niiden ei voida katsoa olevan sellaisenaan maakuntakaavan mukaisia ja maakuntakaavan tavoitteet täyttäviä toteutusvaihtoehtoina.

Liitto katsoo, että hankkeen jatkosuunnitteluun tulee edetä VE1:n suurten kielteisten välkevaikutusten sekä molempien toteutusvaihtoehtojen mm. linnustolle, ihmisten elinoloille, maisemaan ja virkistysarvoihin kohdistuvien vaikutusten vuoksi esitettyjä vaihtoehtoja maltillisemmalla suunnitelmalla, voimalakorkeutta tuntuvasti esim. 270 metriin madaltamalla ja ottamalla lähtökohdaksi maakuntakaavan mukainen VE2:n rajaus sekä tutkimalla siihen tukeutuen voimaloiden määrää ja sijoittelua siten, että maakuntakaavan tavoitteet ja kaavamääräykset toteutuvat.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Mari Pohjola suunnittelujohtaja	Susanna Anttila maakuntasuunnittelija	Annukka Kuoppala maakunta-arkkitehti

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Päiväys 3.9.2026

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Lausunto

Lupa- ja valvontavirasto

Selostus ympäristövaikutusten arvioinnista

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselta lausuntoa, joka koskee ympäristövaikutusten arviointia Lautamäen tuulivoima Oy:n tuulivoimahankkeesta, joka sijoittuu Teuvan ja Karijoen kuntien alueelle.

Pelastusviranomainen valvoo yleistä turvallisuutta

Pelastuslaki 4§ määrää että, jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Pelastusviranomainen arvioi YVA selostusta tämän pykälän perusteella.

Jäävaara

YVA:ssa on kappale, jossa selostetaan tuulivoimapuiston vaikutusta yleiseen turvallisuuteen ja siitä aiheutuvia ympäristöriskejä. Tässä kappaleessa on tunnistettu tuulivoimaloiden rakentamisen ja käytön aikana syntyviä riskejä. Pelastusviranomainen arvioi jääheitteet yhdeksi merkittävimmäksi vaaraksi voimaloiden käytön aikana aiheuttaen talviaikaan vaaraa alueella liikkuville. Arvioinnissa on kerrottu millä tavalla jääheitevaaraan varaudutaan teknisesti, mutta siinä ei ole kuitenkaan selvitetty onko hankealueella sellaista toimintaa mille jääheitteet aiheuttaisivat merkittävää riskiä, kuten merkittyjen moottorikelkkareittien, ulkoilureittien tai laavujen käyttäjille.

Liikenne

Liikenteessä onnettomuusvaara on aina olemassa ja YVA:ssa on lisääntynyt liikenne tunnistettu erityisesti puiston rakentamisvaiheessa tarvittavien nostureiden ja voimalarakenteiden kuljetuksissa. Tuulivoimaloiden perustukseen käytetään merkittävästi betonia, mutta YVA:ssa ei ole kuitenkaan tunnistettu betonin kuljetukseen liittyvää riskiä ja millä tavalla tämä ennaltaehkäistään.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Aikaisemmissa Etelä-Pohjanmaan alueella olleissa tuulivoimahankkeissa on tapahtunut useita betoniautojen tieltä suistumisia, jotka ovat johtuneet käytettävän tiestön huonokuntoisuudesta tai se on muuttunut huonokuntoiseksi lisääntyneen raskaan liikenteen seurauksena. Ajoneuvon kaatuminen aiheuttaa henkilöriskin, mutta myös ympäristöriskin mahdollisesta polttoainevuodosta ja sekä lastina olevan betonin päätymisenä paikkaan, johon sitä ei ole suunniteltu sijoitettavaksi.

Panu Koski
vs Palomestari

D/717/11.00.01/2026

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalveluiden lausunto Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostus, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Viite: LVV-U/23041/2026

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Teuvan ja Karijoen kuntien raja-alueella sijaitsevalle Lautamäen alueelle. Suunniteltu tuulipuisto sijoittuu noin 2,8 km Teuvan keskustasta etelään/lounaaseen ja 3 km Karijoen keskustasta pohjoiseen/luoteeseen.

Hankkeen kokonaispinta-ala on noin 5612 ha. YVA-selostuksessa verrataan kolmea eri vaihtoehtoa VE0 (hanketta ei toteuteta), VE1 (alueelle rakennetaan 36 yksikköteholtaan 7-10 MW:n yksikköteholtaan 7-10 MW:n tuulivoimalaa) ja VE2 (hankealueelle rakennetaan 23 tuulivoimalaa). Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 9,7 kilometrin tai 9,9 kilometrinpituisella 400 kV voimajohdolla. Voimalinjat liitetään Åbackin sähköasemalle Kristiinankaupunkiin tai Kärppiön sähköasemalle Teuvalle.

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut vastaavat ympäristönsuojelun sekä ympäristöterveyden viranomaistehtävistä Kauhajoen kaupungin lisäksi myös Teuvan, Karijoen ja Isojoen kuntien alueilla.

Lausunto

YVA-selostuksen vaihtoehto VE1 ylittää Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050 merkityn tuulivoimaloille soveltuvan alueen rajat. Vaihtoehdon VE1 36:sta voimalasta 18 voimalaa sijoittuu maakuntakaavassa esitetyn tuulivoimapotentiaalisenalueen ulkopuolelle. Vaihtoehto VE2 tuulivoimalat sijoittuvat kokonaisuudessaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 merkitylle potentiaaliselle tuulivoimaloiden alueelle.

Hankealueelta on löydetty useita luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kohteita, luontoarvoiltaan huomionarvoisia kohteita, luonnon monimuotoisuutta turvaavia alueita sekä linnustollisesti arvokkaita-alueita. Hankealueelta on löytynyt myös useita kohteita, jotka ovat tärkeitä elinympäristöjä eri lajeille. Tuulivoimaloiden ja sähkölinjojen sijoittelu tulee suunnitella niin, ettei niiden rakentaminen, purkaminen tai mahdollinen hajoaminen, kaatuminen yms. aiheuta näiden elinympäristöjen ominaispiirteiden katoamista tai muuttumista.

Kauhajoen kaupungin ympäristölautakunta lausui hankkeen YVA-ohjelmasta seuraavaa: "Lukuisat virkistyskäyttöä palvelevat alueet sivuavat lähellä tuulivoimala-aluetta. Etenkin hankealueen itäpuolen halki kulkeva muinaisvuorten reitistö, Kakkorinvuoren kota (Karijoen

Käyntiosoite: Hallintoaukio
61800 Kauhajoki

Postiosoite: PL 500
61801 Kauhajoki

Puhelin: (06) 2413 2000 (vaihde)
Telekopio: (06) 2413 2009
Sähköposti:
kirjaamo@kauhajoki.fi

korkeimmalla kohtaa), sekä virkistysreittien varsilla olevat lintutornit ovat suosittuja matkailukohteita sekä paikallisille, että ulkopaikkakuntalaisille. Ympäristölautakunta ehdottaakin, että maisema-analyysit sekä näköhavaintokuvat tulisi toteuttaa myös kyseisistä paikoista. Analyyseissä tulee huomioida myös vaikutukset matkailun sekä virkistyskäytön muuttumiseen." Havainnekuvia ei ole tehty virkistysreitin varrelta, kuin vain yhdestä pisteestä. Havainnekuvia tulisi tehdä myös reitistön korkeimmilta kohdilta, jotka ovat reitin suurimmat nähtävyydet ja suosituimmat kohteet. Kuvasovitteissa on otettu huomioon lähimmät kylätaajamat. Havainnekuvissa tulisi välttää panoraama kuvia, sillä se ei anna oikeaa kuvaa tuulivoimaloiden koosta maastossa.

Alue sijoittuu Suupohjan metsät FINIBA-alueelle sekä metsähanhen ja kurjen kevät- ja syysmuuttoreitille sekä laulujoutsenen kevätmuuttoreitille. Alueella on selvityksissä havaittu useita uhanalaisten lajien pesintöjä.

Arviointiselostuksessa tuulivoiman osalta pesimälinnustovaikutukset ja vaikutukset muuttolinnustoon on arvioitu suureksi kielteiseksi. Tuulivoimaloita sekä sähkölinjoja suunniteltaessa ja rakentaessa tulee ottaa käyttöön kielteisiä vaikutuksia lieventäviä keinoja. Suurin lieventävä vaikutus on selostuksen mukaan tuulivoimaloiden oikeanlainen sijoittelu ja määrän vähentäminen. Kielteisiä vaikutuksia voidaan vähentää esimerkiksi tuulivoimapuiston yhteyteen asennettavalla tutkajärjestelmällä, joka auttaa havainnoimaan ja vähentämään lintujen törmäysriskiä tuulivoimaloihin.

Selostuksen perusteella Lautamäen hankealueella esiintyy paikoitellen happamia sulfaattimaita. Ennen rakennustöihin ryhtymistä on selvitettävä sulfaattimaiden tarkka esiintyvyys. Rakentamisen aikaiset riskit tulee huomioida ja huolellisella suunnittelulla ehkäistä. Happamien valumavesien pääsy vesistöihin tulee estää.

Hankealueella ei sijaitse pohjavesialueita, mutta hankealueen ja sähkönsiirtoreittien lähistöllä sijaitsee useita pohjavesialueita. Lähtökohtaisesti hanke ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai vaikuttaa haitallisesti sen määrään. Rakentamisen että toiminnan aikaiset vaikutukset pohjaveteen on tärkeää ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa. Jatkossa tulee huomioida vaikutukset sekä pohjaveden määrään että sen laatuun. Mikäli alueella sijaitsee yksityisiä talousvesikaivoja, tulisi hankkeen vaikutukset myös niihin arvioida.

Tuulivoima-alueen VE1 länsiosassa, lähellä Palomäkeä Pettumäen metsätien itäpuolella maastokarttaan on merkitty kaksi lähdettä. Lähteet sijoittuvat alueelle, jossa maaperä koostuu karkearakeisista maalajeista, joten olosuhteet pohjaveden muodostumiselle ja virtaukselle ovat tällä alueella hyvät. Tuulivoima alueella VE2 ei ole lähteitä.

Melumallinnuksessa on käytetty napakorkeutta 210 m ja voimalamallia Nordex N163 6.8 äänitehotasolla 106,4 dB(A) mutta arviointiselostuksessa äänitehotasoksi on kuitenkin mainittu 106,9 dB. Tuulivoimalat on sijoitettu alueelle siten, että ne sijaitsevat vähintään 2 kilometrin päässä vakituisista asuinrakennuksista ja 1,5 km päässä lomarakennuksista, lukuun ottamatta kaava-alueella sijaitsevia vapaa-ajan rakennuksia, joihin on tarkoitus tehdä käyttötarkoituksen muutos. Lautamäen hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita jo toiminnassa tai vireillä olevia tuulivoimahankkeita, joita ovat Pjelaxin (5,2 km), Pettumäen (2,6 km), Kankalonselän (4,5 km), Åbackan (5,8 km) ja Bredåsen tuulivoimahankkeet.

Yhteismeluvaikutusten osalta meluvaikutusten merkittävyys jäi epäselväksi, tämä tulee esittää tekstissä selkeästi. Yhteismelumallinnuksen perusteella VE1:ssa on suuremmat kielteiset meluvaikutukset kuin VE2:ssa. VE1:ssa ja VE 2:ssa on samat yhteisvaikutukset Rönnlundin alueella ja VE1:ssa lisäksi Myrkyn alueella. Tuulivoimaloiden määrää ja sijoittelua tulee jatkosuunnittelussa tarkastella periaatteella, että tuulivoimalat voidaan pitää tuotannossa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että jo rakennettujen tuulivoimaloiden toimintaa joudutaan rajoittamaan meluhaitan takia.

Melumallinnuksessa ei ole eritelty Karijoen ja Teuvan kiinteistöjen osuuksia. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muiden oleskelutilojen terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) on annettu sisämelua koskevat toimenpiderajat, joihin vertailu tulee tehdä eikä niistä johdettuihin laskennallisiin ulkomelun arvoihin, kuten nyt on tehty.

Välkkeen yhteisvaikutusta on arvioitu mallintamalla Kankalonselän, Åbackin, Pettumäen ja Pjelaxin hankkeiden todennäköisen tilanteen välkevaikutus yhdessä Lautamäen hankkeen kanssa. Välkemallinnuksen perusteella välkevaikutuksen alueella on 13 lomarakennusta, joista välkemäärän todellisen tilanteen vertailuarvo 8 tuntia/vuosi todennäköisesti ylittyy 9 rakennuksella. Kun huomioidaan hankkeen tavoitteena olevat käyttötarkoituksenmuutokset, välke määrän vertailuarvo ylittyy kahdella lomarakennuksella.

Ainoastaan välkeselvityksessä oli esitetty rakennusluokitus sekä etäisyys lähimpään voimalaan. Esitetyt melu- ja välketiedot tulisi olla selkeästi myös taulukkomuodossa, joissa on rakennusluokitus sekä etäisyydet lähimpiin voimaloihin, jolloin ne ovat helpommin luettavissa.

Tuulivoimaloiden aiheuttaman melun esiintymistiheys saattaa kasvaa eri tuulivoimala-alueiden yhteisvaikutuksesta. Tällöin tuulivoimaloiden melu on useammin kuultavissa kohteessa kuin tilanteessa, jossa tarkastellaan vain yhden tuulivoimalapuiston vaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan yhteisvaikutusten johdosta tuulivoimapuistojen melun esiintymistiheydet kasvavat Myrkyn alueella noin 22 %, Rönnlundin alueella noin 13 % ja Rehuluokon alueella noin 11 %. Tästä johtuen meluvaikutusten merkittävyys ko.alueeseen arvioidaan olevan suurempi kuin kohtalainen kielteinen. Meluvaikutusten katsotaan kohdistuvan ko. alueisiin merkittävästi riippumatta asuinrakennusten määrästä, joten tuulivoimaloiden sijoittelussa ja määrässä on syytä tehdä tarkempaa tarkastelua.

Vaikka ohje- tai toimenpiderajat eivät laskennallisesti ylity, voivat asukkaat silti kokea tuulivoimaloilla olevan vaikutuksia terveyteen tuulivoimaloiden melu- ja varjostusvaikutusten sekä terveys- ja turvallisuusriskeihin liittyvien pelkojen kautta. YVA -menettelyn yhteydessä tehdyn asukaskyselyn mukaan suurin osa vastaajista koki tuulivoimahankkeen vaikutukset omassa elinympäristössään pääosin erittäin tai melko kielteisiksi. Meluvaikutukset voidaan kokea häiritseväksi lähtötilanteeseen verrattuna koska tuulivoimalan tuottama vaihteleva ääni on häiritsevämpää kuin tasainen ääni. Melun häiritsevyys voi vaikuttaa ihmisten terveyteen esimerkiksi univaikutusten kautta. Melun häiritsevyyden kokeminen ja meluherkkyys vaihtelevat yksilökohtaisesti, jolloin vaikutukset kohdistuvat eri tavoin eri ihmisiin.

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia tulee arvioida elinympäristön terveellisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden näkökulmasta. Erityisesti on arvioitava sitä, kuinka hankkeesta aiheutuvat vaikutukset yhdessä (esimerkiksi melu, välkevarjostus, maiseman muutos ja mahdollinen virkistyskäyttöarvon väheneminen) vaikuttaisivat tuulivoima-aluetta lähimpänä sijaitseviin loma- ja vakinaiseen asutukseen muiden lähistöllä olevien tai suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa. Oman elinympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi asukkailla on voitava olla vaikuttamismahdollisuus jatkosuunnittelussa.

Usean rakennuksen osalta on esitetty, että hanketoimijalla on käynnissä neuvottelut rakennuksen omistajien kanssa käyttötarkoituksen muuttamisesta. Mikäli rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen ei ole mahdollista, tulee tuulivoimaloiden sijaintia muuttaa niin, että mahdolliset melun ohjearvot eivät asuin tai vapaa-ajan viettoon tarkoitetuissa rakennuksissa ylity.

Huomioitavaa on, että sähkönsiirtoreitillä SVE2 yksi asuinrakennus jää olemassa olevan voimajohdon sekä SVE2 voimajohdon väliin. Tällä voi olla vaikutusta koronamelun sekä sähkö- ja magneettikenttien terveysvaikutuksiin, vaikutuksen arvioidaan olevan merkittävä.

Kärppiön asemalle on suunnitteilla useiden muidenkin hankkeiden sähkönsiirtoa. Aseman kapasiteetti ja linjojen yhteisvaikutukset alueella tulee ottaa huomioon hankkeen

jatkosuunnittelussa.

Arviointiselostuksen selvitysten mukaan vaihtoehdon VE1 vaikutukset ovat suuremmat kielteiset kuin vaihtoehdon VE2 vaikutukset. Vaihtoehdossa VE2 on kuitenkin paljon vaikutustyyppejä, jotka on myös arvioitu suuriksi kielteiseksi. Tällaisia vaikutuksia ovat esim. vaikutukset linnustoon, välke vaikutukset sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin. Nämä tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.
Hankkeen seurantaohjelmaan tulee lisätä pohjavesialueiden seuranta, jotta voidaan saada selville, mikäli hankkeella on vaikutusta hankealuetta lähellä oleviin pohjavesialueisiin. Seurantasuunnitelmassa mainittu asukaskyselyn tekeminen tarpeen mukaan tulee muuttaa velvoittavaksi, jotta saadaan tietoa mahdollisen hankkeen toteutuessa ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista. Seurantasuunnitelmassa mainitussa linnustovaikutusten seurannassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota Lutakkonevan ja Koivuluhdanmäen linnustoon. Linnustotarkkailun lisäksi seurantaohjelmassa tulisi tarkkailla lepakoiden, liito-oravan ja tummaverkkoperhoseen kohdistuvia vaikutuksia. Hankkeen vaikutustenseurantasuunnitelma tulee toimittaa lausuttavaksi sekä hyväksyttäväksi Kauhajoen kaupungin ympäristöpalveluille.

Kauhajoella 3.9.2026

Ympäristötarkastaja, Hertta Herronen, 040 195 6008, Hertta.Herronen@kauhajoki.fi
Ympäristöterveystarkastaja, Tarja Kortesniemi, 040 579 8236, Tarja.Kortesniemi@kauhajoki.fi

Tillstånds- och tillsynsverket
PB 20
13035 LVV
diarienummer LVV-U/23041/2026

Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivning: Lautamäki vindkraftsprojekt, Östermark och Bötom

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten ger miljösektionen möjlighet att ge utlåtande om programmet för miljökonsekvenser för Lautamäki vindkraftsprojekt.

Utlåtandet skall inlämnas senast den 4.9.2026 och ges som ett tjänstemannautlåtande.

Projektområdet är på gränsen mellan kommunerna Östermark och Bötom. Vindkraftsparken är även nära gränsen till Kristinestad i söder. I MKB-förfarande granskas vindkraftsområdet samt alternativa elöverföringssträckningar. I projektet planeras byggande av högst 36 vindkraftverk. De planerade kraftverkens totalhöjd är högst 320 meter. Vindkraftverkens enhetseffekt är 7–10 MW.

Utlåtande

Placeringen av kraftverken får inte vara sådan att miljöministeriets riktvärden för buller överskrids. I alternativ 1 är kraftverk planerade nära gränsen till Kristinestad och det finns bosättning på Kristinestads sida (36 db). Vid nordliga vindar kan eventuellt problem med buller uppstå. Bullerproblem som orsakas på andra sidan kommungränsen är problematiska med tanke på övervakning och behov av ett eventuellt miljötillstånd.

Ljus- och skuggeffekter från vindkraftverken får förekomma under så kort tid av året, att inga oskäliga olägenheter uppstår vid de störda objekten i omgivningen, Västkustens miljöenhet använder 8 h/år som gräns. Enligt modelleringen borde inte skuggningar överskridas vid bosättning i Kristinestad.

Byggandet av vindkraftverksfundament och nya vägar får inte försämra vattenkvaliteten i Penikån, där det finns ett reproducerande bestånd av bäcköring.

På tjänstens vägnar.

Jens Hannus
Miljö- och hälsoinspektör, tfn 044 727 1202

KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

Jens Hannus, Miljö- och hälsoinspektör / Ympäristö- ja terveystarkastaja 04.09.2026
Dokumentet har undertecknats elektroniskt / Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Dokumentet har undertecknats med elektronisk underskrift. Underskriftens autentisering kan påvisas i kommunens ärendehanteringssystem.

Kokouspaikka Karijoen kunnanvirasto, valtuustosali

Kokousaika 17.8.2026 klo 18:00 – 19:33

Saapuvilla olleet jäsenet

Jukka Kohtala	puheenjohtaja, poissa §:t 64-65
Mikko Savolainen	I varapuheenjohtaja, puheenjohtajana §:t 64-65
Marko Sahakoski	II varapuheenjohtaja
Soile Luoma	jäsen
Anna-Kaisa Nikkinen	jäsen
Mira Luodetlahti	jäsen
Pentti Haaranoja	jäsen

Poissa olleet

Muut saapuvilla olleet

Arja Harjunpää	kunnanvaltuuston pj, poissa §:t 64-65
Rami Aalto	kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja
Marko Keski-Sikkilä	kunnanjohtaja, esittelijä
Jenni Rankaviita	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Asiat §:t 64 – 67

Pöytäkirjan tarkastajat

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan seuraavat tarkastusvuorossa olevat jäsenet: Mira Luodetlahti ja Pentti Haaranoja.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Jukka Kohtala	Mikko Savolainen	Jenni Rankaviita
Puheenjohtaja	Puheenjohtaja §:t 64-65	Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät

Visma Signilla

Nähtävilläolo Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan Karijoen kunnan verkkosivuilla www.karijoki.fi

65 §
Lausunto: Lautamäen tuulivoimahankkeen arviointiselostus

Dnro D/16/00.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot: Marko Keski-Sikkilä, puh. 050 449 7969, sähköposti: etunimi.sukunimi@karijoki.fi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Karijoen kunnan lausuntoa Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 4.9.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-U/23041/2026.

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Karijoen ja Teuvan kuntien alueelle sijoittuvasta Lautamäen tuulivoimahankkeesta tuotettu Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukainen Ympäristövaikutusten arviointiselostus on perusteellisesti tuotettu asiakirja hankkeen arvioiduista vaikutuksista ympäristöön. Hankkeen vaikutuksia on tarkasteltu riittävän laajalla alueella, jotta hankkeen olennaiset vaikutukset ovat tulleet esille. Vaikutusalueen ympäristön nykytila on kuvattu asianmukaisesti, ja hankkeen ympäristövaikutukset on tunnistettu ja arvioitu pääpiirteissään riittävästi. Joiltakin osin Karijoen kunnalla on tarkennettavaa ja huomautettavaa arviointiselostuksesta.

Kaava-alueen rajaus
Hankkeessa on noudatettu Karijoen kunnanvaltuuston päätöstä 2 km suojaetäisyydestä vakituiseen asutukseen sekä kunnanhallituksen toivetta kaavan kaakkoisosan rajaamisesta Kärmesharjun pohjavesialueen ulkopuolelle. Karijoen kunta on esittänyt myös toiveen, että Karijoen alueella tuulivoimaloita ei sijoiteta Kärppiö-Kristiinankaupunki johtokäytävän länsipuolelle, johon nyt sekä VE1:ssä että VE2:ssa on sijoitettu kolme tuulivoimalaa. Kunta toivoo edelleen, että tuulivoimaloita ei sijoiteta Kärppiö-Kristiinankaupunki johtokäytävän länsipuolelle.

Välkkeen yhteisvaikutus
Myrkyn kylän alueella tulee selvittää tarkemmin välkkeen yhteisvaikutukset, jotka aiheutuvat kylän länsipuolella toimivasta Pjelaxin tuulipuistosta, sekä eteläpuolelle suunnitellusta Åbackin tuulipuistosta ja itäpuolelle sijoittuvasta Lautamäen hankkeesta.

Pohjavesi
Hankealueella ei ole pohjavesialueita, mutta sen läheisyydessä sijaitsee useita pohjavesialueita. Tuulivoima-aluetta lähin pohjavesialue, Kärmesharjun vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (luokka 1), sijaitsee noin 270 metrin etäisyydellä VE1:n kaakkoispuolella. VE2:ta lähin pohjavesialue on Kärmesharjun 1-luokan pohjavesialue, joka sijaitsee noin 430 metrin etäisyydellä kaakossa. Pohjavesialueilla ja niiden läheisyydessä on varmistettava, etteivät tuulivoimaloiden maanrakennus- ja louhintatyöt, kuljetusreittien rakentaminen ja työmaaliikenne, sekä valmiiden tuulivoimaloiden toiminta vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä.

Käsittely:

Merkitään, että Jukka Kohtala ja Arja Harjunpää katsoivat itsensä esteelliseksi ja poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi intressijäävin takia.
Mikko Savolainen toimi puheenjohtajana tämän pykälän kohdalla.

Keskustelun aikana nousi esiin huomioita pohjaveteen, ulkoilureitistöön sekä tieyhteyksiin liittyen.

Keskustelun jälkeen kunnanjohtaja täydensi lausuntoehdotusta.

Kunnanjohtajan täydennetty ehdotus:

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Karijoen ja Teuvan kuntien alueelle sijoittuvasta Lautamäen tuulivoimahankkeesta tuotettu Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukainen Ympäristövaikutusten arviointiselostus on perusteellisesti tuotettu asiakirja hankkeen arvioiduista vaikutuksista ympäristöön. Hankkeen vaikutuksia on tarkasteltu riittävän laajalla alueella, jotta hankkeen olennaiset vaikutukset ovat tulleet esille. Vaikutusalueen ympäristön nykytila on kuvattu asianmukaisesti, ja hankkeen ympäristövaikutukset on tunnistettu ja arvioitu pääpiirteissään riittävästi. Joiltakin osin Karijoen kunnalla on tarkennettavaa ja huomautettavaa arviointiselostuksesta.

Kaava-alueen rajaus
Hankkeessa on noudatettu Karijoen kunnanvaltuuston päätöstä 2 km suojaetäisyydestä vakituiseen asutukseen sekä kunnanhallituksen toivetta kaavan kaakkoisosan rajaamisesta Kärmesharjun pohjavesialueen ulkopuolelle. Karijoen kunta on esittänyt myös toiveen, että Karijoen alueella tuulivoimaloita ei sijoiteta Kärppiö-Kristiinankaupunki

johtokäytävän länsipuolelle, johon nyt sekä VE1:ssä että VE2:ssa on sijoitettu kolme tuulivoimalaa. Kunta toivoo edelleen, että tuulivoimaloita ei sijoiteta Kärppiö-Kristiinankaupunki johtokäytävän länsipuolelle.

Välkkeen yhteisvaikutus
Myrkyn kylän alueella tulee selvittää tarkemmin välkkeen yhteisvaikutukset, jotka aiheutuvat kylän länsipuolella toimivasta Pjelaxin tuulipuistosta, sekä eteläpuolelle suunnitellusta Åbackin tuulipuistosta ja itäpuolelle sijoittuvasta Lautamäen hankkeesta.

Pohjavesi
Hankealueella ei ole pohjavesialueita, mutta sen läheisyydessä sijaitsee useita pohjavesialueita. Tuulivoima-aluetta lähin pohjavesialue, Kärmesharjun vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (luokka 1), sijaitsee noin 270 metrin etäisyydellä VE1:n kaakkoispuolella. VE2:ta lähin pohjavesialue on Kärmesharjun 1-luokan pohjavesialue, joka sijaitsee noin 430 metrin etäisyydellä kaakossa. Pohjavesialueilla ja niiden läheisyydessä on varmistettava, etteivät tuulivoimaloiden maanrakennus- ja louhintatyöt, kuljetusreittien rakentaminen ja työmaaliikenne, sekä valmiiden tuulivoimaloiden toiminta vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä.

Kärmesharjun vedenhankinnan turvaamiseksi Karijoen kunta katsoo, että Karijoen kunnassa sijaitsevalta Pääroosintieltä/Sivintieltä ei tule rakentaa tieyhteyttä tuulimyllyille 15, 16 ja 17, eikä rakentamisen aikaista liikennettä tule ohjata Pääroosintien/Sivintien kautta.

Tuulivoimala 17
Tuulivoimala numero 17 läheisyydessä kulkee kunnan ulkoilureitti ja sijaitsee Kärmesharjun pohjavesialue. Ulkoilureitin ja vedenhankintakäytön turvaamiseksi Karijoen kunta katsoo, että tuulivoimala numero 17 tulee poistaa.

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi täydennetyn ehdotuksen.

FINGRID

Lausunto
FG-2024/352

Maankäyttö ja ympäristö

4.9.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Teuvan kunta
kunta@teuva.fi

Karijoen kunta
kunta@karijoki.fi

Lausuntopyyntö 7.7.2026 LVV-U/23041/2026 ja 11.8.2026 kunnat

Fortumin Lautamäen tuulivoima Oy Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva ja Karijoki
Ympäristövaikutusten arviointiselostus
Osayleiskaavojen luonnokset

Kiitämme lausuntopyynnöistä. Fingrid vastaa niihin tällä yhdellä yhteisellä lausunnolla.

Lausuimme edellisen kerran hankkeesta 5.6.2024 (YVA-ohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmat. Pyysimme huomioimaan tuulivoimaloiden suunnittelussa, että Fingridin suunnitelmissa on kehittää alueen voimansiirtoverkkoa uusiutuvan energian hankkeiden mahdollistamiseksi. Kaavanlaatijan vastineessa lausuntoon todetaan, että asia "merkitään tiedoksi".

Yleiskaavaluonnoksissa on osoitettu voimajohdoista ainoastaan tuulivoimahankkeen liityntäjohdot, kaavakohteena ohjeellinen uusi 400 kV:n voimajohtovaihtoehto (sve1/sve2).

Maakuntakaavoissa Fingridin pidemmän aikavälin kehittämistarpeet on osoitettu voimajohdon yhteystarvemerkinnöillä. Yleiskaavaluonnoksen kaavaselostuksessa todetaan, että "sähkönsiirtovaihtoehto on osoitettu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa esitetyn linjauksen mukaisesti", mikä viitannee kyseisiin yhteystarvemerkintöihin.

Tuulivoima-alueen kaavakartalla tulisi osoittaa kaikki voimajohtoja koskevat kaavakohteet ja -merkinnät vakiintuneen käytännön mukaisesti (Katja-asetus sekä aiemmat ympäristöministeriön ohjeet). Nykyisten ja tulevien voimajohtojen osoittaminen yleiskaavassa on tärkeää kokonaisuuden hahmottamisen sekä tulevaisuuteen varautuvan suunnittelun kannalta.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin
Fingrid Oyj

Maankäyttö ja ympäristö
Mika Penttilä
yksikön päällikkö

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Elinvoimakeskus

Lausunto
4.9.2026
Asiatunnus POH/721/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi
Emma Keränen

Lausuntopyyntönne 7.7.2026 LVV-U/23041/2026

Ympäristövaikutusten arviointiselostus
Lautamäen tuulivoima Oy, Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosastolta lausuntoa Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle Lautamäkeen noin 2,8 km Teuvan keskustasta etelään/lounaaseen ja 3 km Karijoen keskustasta pohjoiseen/luoteeseen. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Kristiinankaupungin kaupungin alueelle.

Noin 5612 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 36 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä, yksikköteho 7–10 MW ja kokonaisteho enintään 360 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 9,7 kilometrin (SVE1) tai 9,9 kilometrin (SVE2) pituisella 400 kV voimajohdolla. Toinen sähkönsiirtoreittivaihtoehto (SVE1) kulkee etelään Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Åbackin sähköasemalle ja toinen (SVE2) kulkee pohjoiseen Fingrid Oyj:n Kärppiön sähköaseman verkkoliityntäpisteelle.

Hankkeen sijoittuminen suhteessa maanteihin:

Tuulivoima-alueen läpi kulkee seututie 687 (Karijoentie), josta noin 4,5 km pitkä osuus sijoittuu tuulivoima-aluevaihtoehdon VE1 sisälle. Vaihtoehdossa VE2 seututiestä 687 noin 1,1 km pitkä osuus sijoittuu tuulivoima-alueelle. Sähkönsiirtovaihtoehto SVE1 ylittää yhdystien 6633, ja SVE2 kantatien 67 ja yhdystien 17092.

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto katsoo liikenteellisten vaikutusten arvioinnin olevan niiden merkittävyyden (kohtalainen kielteinen) ja YVA-selostuksen tarkkuustason huomioiden riittävällä tasolla. Selostuksessa on esitetty alustava kuljetusreitti satamasta, arvioitu liikennemääriä hankealueen läheisillä maanteillä (olettamuksella, että 50 % maa-aineksista saadaan hankealueelta) ja arvioitu vaikutuksia epävarmuuksineen ja lieventämistoimenpiteineen.

Selostuksen luvussa 5 on esitetty maanteihin liittyvistä luvista erikoiskuljetuslupa, kaapeleiden, johtojen ja putkien sijoitussopimus, suoja-alueelle rakentamisen poikkeuslupa ja liittymälupa maantiehen. Liikenneosasto huomauttaa, että

Elinvoimakeskus

Lausunto
4.9.2026
Asiatunnus POH/721/2026

sijoitussopimus on oikealta termiltään sijoituslupa. Kaikkia em. lupia haetaan Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta, ei Lupa- ja valvontavirastosta. Liikenneosasto muistuttaa, että myös työluvan hakeminen Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta voi olla tarpeen, esimerkiksi voimajohtoja lunastuslupamenettelyllä rakennettaessa. Lisäksi suuremmat toimenpiteet maantieverkolla saattavat vaatia suunnittelu- ja toteuttamissopimuksia Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen kanssa.

Liikenneosasto huomauttaa, että jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota tuulivoimalan T1 sijaintiin, jotta se täyttää Liikenneviraston Tuulivoimalaohjeessa 8/2012 edellytetyn etäisyysvaatimuksen (340 m) seututien 687 keskiviivasta. Selostuksen mukaan ko. voimala sijoittuisi tällä hetkellä 312 metrin päähän seututien keskiviivasta, mutta sen etäisyys tarkentuisi rakentamissuunnitteluvaiheessa voimalamallin selvittyä. Liikenneosasto muistuttaa, että osayleiskaavan, jonka perusteella voimaloiden rakentamisluvat myönnetään, ei tule mahdollistaa voimalan sijoittamista Liikenneviraston tuulivoimalaohjeen vastaisesti.

Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus on laatinut tiesuunnitelman valtatien 8 parantamiseksi välillä Bäckliden—Brännbacken. Tiesuunnitelman keskeisenä tarkoituksena on leventää valtatietä 8. Lisäksi siinä on esitetty kuljetusreitille sijoittuvan valtatien 8 ja seututien 673 liittymän porrastaminen. Tiesuunnitelma on parhaillaan (4.9.2026) viimeisteltävänä ja hyväksyttävänä. Hallituksen budjettiriihessä 1.9.2026 hankkeelle osoitettiin rahoitusta, joten hanke toteutunee ainakin osittain lähitulevaisuudessa.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on ratkaissut liikennejärjestelmäasiantuntija Tommi Aaltonen.

Pohjanmaan elinvoimakeskus

PL 80, 00072 Elinvoimakeskus
Puhelinvaihde 0295 036 100
kirjaamo.pohjanmaa@elinvoimakeskus.fi
www.elinvoimakeskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Tämä asiakirja POH/721/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POH/721/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Aaltonen Tommi 04.09.2026 14:54

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

SM 70/2026

4.9.2026

Viite Lausuntopyyntö 7.7.2026 LVV-U/23041/2026

Asia TEUVA, KARIJOKI Lautamäen tuulivoimahanke, YVA-selostus

Lupa- ja valvontavirastosta on 7.7.2026 saapunut lausuntopyyntö Lautamäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Fortumin omistama hankeyhtiö Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoiman tuotantoaluetta Teuvan ja Karijoen kuntien rajalle Lautamäkeen.

Lautamäen tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan tuulivoima-alueen osalta seuraavat vaihtoehdot:

- Vaihtoehto 0 (VE0): Hankkeen toteuttamatta jättäminen
- Vaihtoehto 1 (VE1): Lautamäen alueelle rakennetaan 36 yksikköteholtaan 7-10 MW:n tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Tuulipuistoalueen yhteisteho on maksimissaan 360 MW.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Lautamäen alueelle rakennetaan 23 yksikköteholtaan 7-10 MW:n tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Tuulipuistoalueen yhteisteho on maksimissaan 230 MW.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa (SVE1 ja SVE2) tuulivoima-alueen sähköverkkoon kytkemiseksi.

- Sähkönsiirron vaihtoehto 1 (SVE1): Noin 9,7 kilometrin suurjännitejohto (400 kV) tuulivoima-alueen sähköasemasijainnilta B etelään Fingridin suunnitteilla olevalle Åbackan sähköasemalle Kristiinan kaupunkiin. Reitti kulkee Fingridin nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV ja 110 kV johtokäytävän vieressä.
- Sähkönsiirron vaihtoehto 2 (SVE2): Noin 9,9 kilometrin suurjännitejohto (400 kV) tuulivoima-alueen sähköasemasijainnilta A pohjoiseen Fingridin Kärppiön sähköasemalle Teuvalle. Reitti kulkee Fingridin nykyisen Kristinestad-Kärppiö 400 kV ja 110 kV johtokäytävän vieressä.

Voimajohdot tulevat omiin pylväisiin ja näiltä osin olemassa olevaa johtokäytävää tullaan leventämään noin 36-38 m.

Seinäjoki
SEINÄJOEN KAUPUNKI | Museopalvelut | Alueellinen toiminta
Jaakkolantie 21 | 60100 Seinäjoki | p. 06 416 2649 (toimisto) | museot@seinajoki.fi | www.seinajoki.fi/museo

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hanke sijoittuu alueelle, jota ympäröivät maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Hankkeen ympäristössä sijaitsee lisäksi useita maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Hankkeen maisemavaikutuksia on arvioitu laatimalla näkymäalueanalyyseja ja havainnekuvia.

Havainnekuvia on laadittu yhteensä kymmenestä kuvauspisteestä, joista peräti yhdeksän sijoittuu lähivaikutusalueelle. Näkymäalueanalyysin perusteella merkittäviä näkymiä tuulivoimaloille voi kuitenkin avautua myös ulommalle vaikutusalueelle, esimerkiksi Kainaston viljelylakeuden maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle saakka, sekä kaukovaikutusalueella sijaitsevaan Kauhajoen keskustan maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Näin ollen havainnekuvat eivät anna kattavaa kuvaa hankkeen vaikutuksista laajemmassa maisemallisessa kokonaisuudessa.

Hankealueen ympäristössä on lisäksi useita muita tuulivoimahankkeita, joista osa on jo tuotannossa, osa rakenteilla ja osa suunnitteilla. Hankkeiden suuren määrän vuoksi niiden yhteisvaikutukset muodostuvat merkittäviksi. Museo onkin yhteisvaikutusten vuoksi huolissaan erityisesti maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen säilymisestä. Esimerkiksi Kainaston alavilla peltoalueilla tuulivoiman maisemalliset vaikutukset ovat jo selvästi havaittavissa. Myös hankealueen välittömässä läheisyydessä, Myrkyn alueen länsipuolella, sijaitsee jo toiminnassa oleva Pjelaxin 56 tuulivoimalan alue.

Myrkyn kylän maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sekä Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema uhkaavat jäädä tuulivoimala-alueiden puristuksiin. Tällaisessa tilanteessa alueiden ominaispiirteet ja tärkeät maisemanäkymät ovat vaarassa heikentyä olennaisesti. Näistä alueista olisi ollut perusteltua laatia havainnollistamisen tueksi esimerkiksi videosovitteita tai 360 asteen kuvia, joiden avulla hankkeen vaikutuksia maisemaan ja näkymien muutokseen olisi voitu arvioida nykyistä kattavammin.

Laadittujen havainnekuvien perusteella hankkeen maisemavaikutukset ovat paikoin hyvinkin merkittäviä. Joissakin näkymissä tuulivoimalat uhkaavat täyttää huomattavan osan, paikoin lähes koko horisontin. Vaikutus korostuu

pimeän aikaan lentoestevalojen vuoksi, jolloin tuulivoimaloiden näkyvyys ja maisemallinen läsnäolo ulottuvat laajalle alueelle.
YVA-selostuksen perusteella vaihtoehdosta VE2 aiheutuu hieman vähäisempiä maisemavaikutuksia pienemmän voimalamäärän vuoksi. Myös VE2:n toteuttaminen muuttaisi kuitenkin merkittävien maisema-alueiden ja alavien peltoalueiden luonnetta huomattavasti tekniseen suuntaan. Vaihtoehtoa ei siten voida pitää maisemavaikutuksiltaan vähäisenä, vaan myös sen vaikutukset alueen maisemallisiin ja kulttuuriympäristön arvoihin ovat olennaisia.

Sähkönsiirron osalta molemmat linjausvaihtoehdot SVE 1 ja SVE 2 ovat noin 10 km pitkiä. Koska alueella on jo nykyinen voimalinja, sähkönsiirtoreitti ei YVA-selostuksen mukaan muuta juurikaan maiseman luonnetta. Rakennettava voimajohto kuitenkin leventää olemassa olevaa johtoaukeaa noin 36–38 m, jolloin yhteisen voimajohtokäytävän leveydeksi tulee noin 100 m. Sähkönsiirron maisemavaikutuksia ei ole havainnollistettu esimerkiksi kuvasovittein. YVA-selostuksen perusteella maiseman kannalta sinällään parempi vaihtoehto on sähkönsiirron etelään suuntautuva VE1, sillä sen reitin läheisyydessä on vähemmän arvokkaita maisema-alueita, perinnebiotooppikohteita ja asutusta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-selostuksessa (luku 10, s. 204) on esitetty arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointi. YVA-menettelyn yhteydessä on teetetty hankealueen arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy 2023) sekä hankealueen ja sähkönsiirron täydennysinventointi (Mikroliitti Oy 2024—2025). Inventointien tuottaman tiedon perusteella vaihtoehdon VE1 alueella sijaitsee 17 kiinteää muinaisjäännöstä ja vaihtoehdon VE2 alueella 7 kiinteää muinaisjäännöstä. Sähkönsiirtoreittien alueella ei sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että vaihtoehdon VE1 (tuulivoimala T14) ja vaihtoehdon VE2 (tuulivoimala T5) tuulivoimalat sijoittuvat noin 80 m etäisyydelle kiinteästä muinaisjäännöksestä Pikku-Peni (tervahauta). Lisäksi VE1 (tuulivoimala K8) sekä VE2 (tuulivoimala K6) suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat noin 150 metrin etäisyydelle kiinteästä muinaisjäännöksestä Hautamäki 1 (esihistoriallinen hautaröykkiö). Muilta osin molempien vaihtoehtojen suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat vähintään yli 270 metrin etäisyydelle muinaisjäännöksistä. Vaihtoehto VE2 on arvioitu vaikutuksiltaan

vähemmän kielteiseksi kuin VE1, vaihtoehdon VE0 ollessa vaikutukseltaan myönteinen.

Sivulla 210 luonnehditaan alueen arkeologista perintöä seuraavasti.

> *Mitkään hankealueen tunnetuista kohteista eivät kuitenkaan ole valtakunnallisesti merkittäviä (VARK 2024). Museoviraston (2025) muinaisjäännösrekisterin tietojen mukaan muinaisjäännöskohteet ovat vain osin säilyneitä. Asuinpaikoiksi luokitellut kohteet ovat vähä/harvalöytöisiä. Tuulivoima-alueella VE1 sijaitsee Suomessa poikkeuksellinen rautakautinen ruumiskalmisto. Ruumiskalmistoa on kuitenkin tutkittu aiemmin vuosina 1958-59 ja se on altistunut muutoksille.*

Museo vastaa tähän, että alueen muinaisjäännökset ovat pääosin yhä selvästi tunnistettavia, joten niissä olevat vauriot eivät merkittävästi vähennä niiden kulttuuriympäristön monikerroksisuudelle tuottamaa arvoa. Myöskään mainittua asuinpaikkojen vähälöytöisyyttä ei voi suoraan pitää merkityksen mittarina, koska kohteella saattaa vähälöytöisyydestä huolimatta olla merkittävää todistusarvoa, jos se sisältää korvaamatonta tietoa seudun huonosti tunnetusta esihistoriallisesta asutuksesta. Lautamäen hautapaikan osalta museo toteaa, että vaikka kohde on nykytiedon valossa tutkittu kaivauksissa kokonaan, on paikalla yhä arvoa kulttuurihistoriallisena käyntikohteena (vrt. vastaavasti totaalitutkittu Isonkyrön Leväluhta, joka on maakunnan tunnetuimpia ja vierailluimpia arkeologisia kohteita).

Lähtötietojen ja inventointien tulosten perusteella hankealue on arkeologisesti keskimääräistä monimuotoisempaa, mikä voi olla resurssi esimerkiksi alueen retkeilykäytön kehittämisen kannalta. Alueella on esihistoriallisia asuinpaikkoja, pyyntikuoppia, pronssi- tai rautakautisia hautaröykkiöitä, lajissaan ainutlaatuinen ristiretkiaikainen ruumishautakohde ja historiallisia tervanpoltto- ym. kohteita. YVA-ohjelmaa koskeneessa lausunnossaan museo on tuonut esiin riskin sille, että hankealueella on tuntemattomia muinaisjäännöksiä, joita ei ole tavoitettu arkeologisessa inventoinnissa, tai muinaisjäännöksiä, joiden alueellista laajuutta ei tunneta riittävän hyvin (esim. 1950-luvulta sattumalta löytyneen Lautamäen ristiretkiaikaisen ruumishautapaikan kaltaiset kohteet). Tällaiset kohteet voivat olla tuhoutumisvaarassa hankkeen toteutuessa, etenkin jos tuulivoimaloita sijoitetaan tunnettujen arkeologisten kohteiden läheisyyteen. Museo esittää myös huolensa siitä, että tuulivoimaloiden sijoittamisessa ei riittävällä tavalla huomioida voimalayksiköiden vaikutusta arkeologisten kohteiden kokemiseen (huom. esim. voimalat K6/K8 Hautamäen esihistoriallisen hautaröykkiöalueen läheisyydessä ja voimala T16 Lautamäen ristiretkiaikaisen ruumiskalmiston läheisyydessä).

Tuulivoimalat saattavat muodostaa merkittävän häiriötekijän arkeologisille kohteille, jos voimalat sijoitetaan liian lähelle sellaisia arkeologisia kohteita, joiden lähiympäristössä ei ennestään ole suuria rakennetun ympäristön elementtejä ja luonnonympäristö on säilynyt melko koskemattomana. Tähän liittyen YVA-selostuksen sivulla 168 todetaan seuraavasti:

> *Tuulivoimaloiden aiheuttamien maisemavaikutusten merkittävyys riippuu ympäristön ominaispiirteistä, arvoista sekä tuulivoimaloiden ja muiden tuotantoon liittyvien rakenteiden hallitsevuudesta alueella.* ***Yleensä vaikutukset ovat sitä merkittävämpiä, mitä suurempi kontrasti tuulivoimarakentamisen ja ympäristön ominaispiirteiden välillä on. Kontrasti voi liittyä niin tuulivoimaloiden suureen mittakaavaan kuin teolliseen ja moderniin luonteeseen suhteessa esimerkiksi luonnonympäristöön tai perinteiseen, pienimittakaavaiseen ja ajallisesti pysähtyneeseen ympäristöön.*** *(Ympäristöministeriö 2024.) Yleisesti tuulivoimalat muokkaavat maisemaa teollisemmaksi ja rakennetummaksi sekä muuttavat maiseman mittasuhteita.*

Muinaisjäännösten lähimaisemaan ja luonnonympäristöön kohdistuvia vaikutuksia YVA-selostuksessa ei ole tarkemmin käsitelty.

Museo toteaa edelleen, että suositeltu vähimmäisetäisyys tuulivoimalasta arkeologiseen kohteeseen on voimalan kokonaiskorkeus, mutta tapauskohtaisesti pidempikin suojaetäisyys voi olla perusteltu.

SEINÄJOEN MUSEOT, ALUEELLINEN TOIMINTA

Eeva Korvola	Susanna Hietamäki	Janne Rantanen
aluetyön päällikkö	rakennustutkija	arkeologi

Tiedoksi Museovirasto

Geologian tutkimuskeskus
Espoo

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntönne 07.07.2026, LVV-U/23041/2026

LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

Lautamäen tuulivoima Oy, Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki

Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

GTK lausuu ohjelmasta seuraavaa:

Mineraaliesiintymät

Teuvan ja Karijoen kuntien alueelle suunnitellun Lautamäen tuulivoimahankkeella ei arvioida olevan vaikutusta mineraalipotentiaalin näkökulmasta. Arvio perustuu seuraaviin seikkoihin:

- GTK:n mineraaliesiintymätietokannassa ei ole tunnettuja mineraaliesiintymiä tai -aiheita suunnitellulla tuulivoima-alueella, eikä myöskään 10 km säteellä alueen rajoilta.
- Kaivosrekisterin karttapalvelun perusteella alueella, tai 10 km säteellä alueen rajoilta, ei ole kaivoslain mukaisia aluevarauksia.
- Tuulivoima-alue sijoittuu kahdelle *permissive tract* -alueelle (porfyyriset Cu-malmit ja VMS tyypin malmit). *Permissive tract* -alueet kuvaavat alueita, joilla tietyn mineraaliesiintymätyypin esiintyminen on arvioitu geologisten tekijöiden perusteella mahdolliseksi. P*ermissive tract* -alueet perustuvat siis geologiseen tulkintaan, eikä sijoittuminen niiden sisään itsessään ennakoi mineraalivarantoihin liittyvää etsintätoimintaa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/437be2b1-1b29-48f3-a7fa-2c5e3fb9f044
visma sign
www.vismasign.com

Näiden tietojen perusteella tuulivoima-alueella ja ympäristössä ei ole tunnistettu sellaista tunnettua mineraalipotentiaalia, jonka perusteella alueen maankäytön suunnittelussa olisi tarpeen varautua mineraalivarantoihin liittyviin ristiriitoihin.

Seisminen aktiivisuus ja kallioperän juonet

GTK huomauttaa, että YVA-ohjelma ei ole huomioinut kallioperäaineistoon kuuluvia juoni- ja siirrosaineistoja. Tuulivoimahankkeen alueella kulkee luode-kaakko-suuntainen diabaasijuoni ja Seinäjoki-Karijoki hiertovyöhyke granodioriitin/kvartsidioriitin ja porfyyrisen graniitin/intermediäärisen vulkaniitin kontaktissa. Tuulivoimayksikön perustusten kalliopultitus voi olla tässä kohdassa haasteellista kallion rikkonaisuudesta johtuen, vaikka kallionpinta olisi lähellä maanpintaa. Seinäjoki-Karijoki hiertovyöhyke ei vaikuta olevan seismisesti aktiivinen, koska maanjäristysten mittaushistorian aikana sen lähettyvillä ei ole tapahtunut maanjäristyksiä.

Pohjavesi

Pohjaveden suojelu perustuu keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon, jonka mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa, sekä maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kappaleen 13 mukaan Lautamäen tuulivoimaaluevaihtoehdoissa VE1 ja VE2 tuulivoima-alueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita, eikä tiedossa ole vedenottoon käytettäviä kaivoja. Etäisyys kaikilta suunnitelluilta voimalasijainneilta on yli 700 metriä lähimmälle luokitellulle pohjavesialueelle. Arviointiselostuksen mukaan joitakin voimaloita sijoittuu rantakerrostumiksi tulkittaville maaperämuodostumille. Sähkönsiirtoreittien eri vaihtoehdot eivät ylitä pohjavesialueita.

Happamat sulfaattimaat

Arviointiohjelmassa todetaan, että GTK:n happamien sulfaattimaiden tutkimushankkeen tietojen perusteella Lautamäen hankealueella esiintyy sulfaattimaita. Hankealueella ei ole tulkittuja kallioperän mustaliuskevyöhykkeitä. Tuulivoima-alueelle VE1 on tehty 11 kartoituspistettä sulfidikerroksen syvyydestä ja VE2 alueelle on tehty 3 kartoituspistettä. Kartoituspisteiden mukaan alueen länsipuolta halkovassa painanteessa esiintyy happamia sulfaattimaita kohtalaisella todennäköisyydellä noin 1–1,5 metrin syvyydestä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/437be2b1-1b29-48f3-a7fa-2c5e3fb9f044
visma sign
www.vismasign.com

alkaen. Sähkönsiirtolinjat SVE1 ja SVE2 sijoittuvat osittain edellä mainittuun painanteeseen,

Happamien sulfaattimaiden vaikutuksen tulevat esiin, kun ne altistuvat hapelle. Tuulivoimahankkeessa hapettuminen voi tapahtua alueilla, joilla suoritetaan rakentamiseen liittyviä maansiirtotöitä, kuten tuulivoimaloiden perustus- tai sähköasematyö mailla, tiestön rakentamisalueilla sekä vähäisemmissä määrin sähkönsiirtoreiteillä. YVA selostuksessa arvioidaan, aiheutuuko happamista sulfaattimaista mahdollisesti hankkeen maanrakennustöiden aikana vaikutuksia vesistöihin.

Hankkeen vaikutukset maaperään ja kallioperään arvioidaan asiantuntija-arviona olemassa olevan tiedon perusteella tuulivoima-alueella ja sähkönsiirtoreittien varrella. Arvioinnissa hyödynnetään mm. Geologian tutkimuskeskuksen saatavilla olevia maa- ja kallioperän paikkatietoaineistoja sekä muita mahdollisia olemassa olevia tutkimuksia.

GTK toteaa, että arviointiohjelmassa on tarkasteltu GTK:n happamien sulfaattimaiden yleiskarttaa ja hankkeen vaikutukset maa- ja kallioperään tullaan arvioimaan asiantuntijaperusteisesti olemassa olevien aineistojen perusteella. GTK korostaa, että HaSu-kartat ovat yleismittakaavaisia, eikä niiden perusteella voida arvioida esiintymistä yksityiskohtaisesti. Myös kallioperä- ja maaperäkarttojen tarkastelussa on syytä huomioida niiden mittakaava ja käyttötarkoitus. GTK pitää tärkeänä, että happamat sulfaattimaat huomioidaan riittävillä tutkimuksilla maanmuokkausta vaativilla alueilla ennen rakennustöiden aloittamista.

Ohjelmatekstissä mainitaan, että GTK:n kartoituspisteiden mukaan alueen länsipuolta halkovassa painanteessa esiintyy happamia sulfaattimaita kohtalaisella todennäköisyydellä noin 1–1,5 metrin syvyydestä alkaen. GTK toteaa, että kartoituspisteet kuvaavat, että hapettumaton sulfidikerros esiintyy kyseisillä pisteillä 1-1,5 syvyydellä maanpinnasta. Tämän yläpuolella on mahdollisesti aktiivista hapanta sulfaattimaata (hapettunut kerros), jonka pH on alhainen. Eli myös lähempänä maanpintaa voi olla maa-ainesta, johon liittyy maankäytön riski.

Suot ja turvemaat

GTK on tutkinut kattavasti hankealueen turvemaat. Suot alueella ovat pääosin ojitettuja ja luonnontilaisuudeltaan pitkälle muuttuneita (luonnontilaluokka 0–1). Hankealueella ei ole turvetuotantoa.

Voimala-alueeella VE1 sekä alueen VE2 potentiaalisella vaikutusalueella sijaitsee noin 400 hehtaarin Iso-Peni–Saarennevan suokokonaisuus, joka on arvioitu kuuluvaksi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/437be2b1-1b29-48f3-a7fa-2c5e3fb9f044
visma sign
www.vismasign.com

luonnontilaluokkaan 2. Iso-Peni on keskiosiltaan ojittamaton ja allikkoinen, ja siellä turvepaksuus on syvimmillään 6 metriä. Yli 2 m syvää aluetta on 175 hehtaaria, ja turpeen alla on ohut liejukerros. Mikäli rakentamista kohdistuu suoalueelle, paksut turvekerrokset saattavat hankaloittaa rakennustyötä, joten kerrosten paksuus on hyvä selvittää ennen rakentamisen aloittamista. Karttapalvelusta https://gtkdata.gtk.fi/Turvevarojen_tilinpito/ löytyy yleistä tietoa alueen soista ja turvemaista, mm. turvekerroksen keskipaksuus, maatuneisuus sekä turvelajien ja suotyyppien suhteelliset osuudet. Mikäli tarvitaan tarkkoja pistekohtaisia turvepaksuuksia ja tietoa turpeen alla olevista maalajeista, tietoja voi tarvittaessa tilata GTK:lta.

Hankealueen ulkopuolella mutta potentiaalisella vaikutusalueella sijaitsee myös Lutakkonevan Natura-alue. Hankkeen selvityksessä (liite 9) on arvioitu, ettei tuulivoimala-alueella ole vaikutusta Lutakkonevaan. Mikäli kuitenkin rakentamista sijoittuu Lutakkonevan alueelle tai sen välittömään läheisyyteen, arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota rakentamisen mahdollisiin vaikutuksiin suon vesitalouteen ja suojeluarvoihin.

Kokkolassa 9.9.2026

Olli Breilin
Johtaja, Ympäristön kestävä käyttö

Jouni Pihlaja
Yksikön päällikkö, Ympäristöratkaisut

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/437be2b1-1b29-48f3-a7fa-2c5e3fb9f044
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFTER SIGNATURER UNDERSKRIFTER

This document contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side
Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/437be2b1-1b29-48f3-a7fa-2c5e3fb9f044
visma sign
www.vismasign.com

Asia: Lautamäen tuulivoima Oy, Lautamäen tuulivoimahanke, Teuva, Karijoki ja Kristiinankaupunki, ympäristövaikutusten arviointiselostus YVA (LVV-U/23041/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Lautamäen Tuulivoima Oy suunnittelee 36 voimalan tuulivoimapuistoa Teuvan ja Karijoen kuntien alueelle. Hankkeen laajuus on n. 5612 ha ja suunniteltujen voimaloiden korkeus on 320 m. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Kristiinankaupungin kaupungin alueelle.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostuksessa merkittäväksi arvioitu soidin sijaitsee 900 m päässä lähimmästä voimalasta. Selostuksessa todetaan, että Muut soidinpaikat sijoittuvat vähintään 300 metrin etäisyydelle suunnitelluista voimalapaikoista molemmissa toteutusvaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Näin ollen rakentamisesta ei aiheudu soidinpaikoille vaikutuksia, sillä näiden alueiden metsät pysyvät yhtenäisenä.”

Kirjallisuuden mukaan vaikutuksia voi syntyä merkittävästi etäämmälle kuin 300 m päähän soitimista. Lisäksi alueen pirstoutumisella voi olla vaikutusta myös muina kuin soidinaikoina, ja myös muihin elinympäristöihin kuin soidinpaikkoihin kohdistuvat muutokset voivat vaikuttaa lajiin. Nämä mahdolliset vaikutukset voivat kertautua hankealueen ympäristöön sijoittuvien useiden hankkeiden myötä.

Soidinten kokoa arvioitaessa on hyvä ottaa huomioon, että kaikki koiraat eivät välttämättä ole soitimella kartoitushetkellä. Tämä tulisi huomioida vaikutusten arvioinnissa.

Luke tuo erikseen esille, että vaikka rakentamistoimien sijoittuminen lisääntymisajan ulkopuolelle todennäköisesti hyödyttää lajeja, se koskettaa vain kyseistä ajanjaksoa. Mikäli useista hankkeista aiheutuu kumulatiivisia vaikutuksia rakentamisen ja sen jälkeisen toiminta-ajan myötä, vaikutukset voivat olla pitkäkestoisia. Korvaavien elinympäristöjen puuttuessa tai ollessa heikompia lisääntymiselinympäristöjä, tämä rakennustoimien ajoittaminen on vain lyhytkestoinen lievennyskeino.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee, että vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuuksia. Hankealueen ympäristöön suunnitellaan paljon tuulivoimaa ja hankkeen jatkosuunnittelussa keskeistä olisi pyrkiä välttämään potentiaalisia yhteisvaikutuksia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 10.09.2026 klo 07:49:18.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: